

EUROBAROMETER 64

KÖZVÉLEMÉNYKUTATÁS AZ EURÓPAI UNIÓBAN

2005 ŐSZ

NEMZETI JELENTÉS

MAGYARORSZÁG

A kutatás az Európai Bizottság Sajtó és Kommunikációs Szolgálat Igazgatósága kérésére és koordinálásával zajlott.

Ez a jelentés az Európai Unió Magyarországi Képviselete számára készült.

A tanulmány nem az Európai Bizottság véleményét tükrözi.
Kizárólag a szerzők véleményét és magyarázatait tartalmazza a jelentés.

Tartalomjegyzék

Bevezetés	3
1. Magyarország az Európai Unióban	4
1.1 Elégedettség az élet különböző területeivel.....	4
Személyes helyzet az öt évvel ezelőttihez képest	5
Személyes helyzet a következő 12 hónapban	6
Személyes helyzet öt év múlva.....	6
1.2 A Magyarország előtt álló problémák.....	7
Magyarország és az EU legfontosabb céljai	8
1.3 Intézményekbe vetett bizalom	10
2. Vélemények Magyarország európai uniós tagságáról	12
2.1 Az európai uniós tagság támogatottságának változása	13
2.2 Az európai uniós tagság előnyei	14
2.3 Az európai uniós tagsággal kapcsolatos félelmek	16
2.4 Nemzeti kötődés, európai identitás	18
3. Tájékozottság, ismeretek az Európai Unióról	21
3.1 A tájékozottság szintje	21
Kvízkérdések az EU-ról	22
Tájékozottság az EU költségvetéséről.....	23
3.2 Az Európai Unió információk iránti igény.....	24
Az EU intézményeinek ismertsége	25
3.3 Az EU a magyar médiában	26
4. Az Európai Unió jelentése és szerepe	28
4.1 Mit jelent az Európai Unió?	29
4.2 Az Európai Unió szerepe Magyarországon.....	31
4.3 Az Európai Unió nemzetközi szerepe	32
5. Az Európai Unió fejlődése és gazdasági kilátásai	34
5.1 Az Európai Unió stratégiai céljainak támogatása	34
Az egységes fizetőeszköz, az euró.....	35
A közös kül-, biztonsági és védelmi politika	36
5.2 Vélemények az Európai Unió gazdasági teljesítményéről	37
Az EU és más országok gazdaságának összehasonlítása.....	37
5.3 Egyes gazdasági problémák megítélése	39
Energiaárak	42
6. Az Európai Alkotmány	44
7. Az Európai Unió további bővítése	46
7.1 Egyes országok csatlakozásának támogatottsága	46
7.2 Vélemények Törökország csatlakozásáról.....	47

Bevezetés

A Standard Eurobarometer (EB) Magyarországról szóló nemzeti jelentése a magyar polgárok Európai Unióval kapcsolatos kérdésekről alkotott véleményét vizsgálja és hasonlítja össze az EU területén élők véleményével (a 25 tagállam átlagában). A beszámoló kiemeli a magyarországi adatok és egyes további vizsgált országok eredményeinek különbségeit is.

A feldolgozás során az egyes nyilatkozatokat és véleményeket Magyarország és más tagállamok adataival, valamint az EU 25 tagállamának átlagával is összehasonlítottuk, valamint vizsgáltuk a hazai demográfiai csoportok (többek között nem, kor, foglalkozás, iskolai végzettség) adatait is.

Ez a tanulmány a 25 tagállamban, a 2 csatlakozásra váró országban (Románia és Bulgária), a 2 tagjelölt államban (Horvátország és Törökország), valamint a ciprusi török közösség területén 2005 októberében és novemberében végzett kutatás eredményeit tartalmazza. A Standard Eurobarometer 30 országban, illetve földrajzi területen 29 430 lakost kérdezett meg személyesen.

Rövidítések:

Az **EU-25** adatok a 25 tagú EU súlyozott eredményeit jelzik, beleértve a következő új tagországokat: Ciprus (**CY**), Cseh Köztársaság (**CZ**), Észtország (**EE**), Lengyelország (**PL**), Lettország (**LV**), Litvánia (**LT**), Málta (**MT**), Magyarország (**HU**), Szlovákia (**SK**) és Szlovénia (**SI**). Az új tagországok csoportjának súlyozott eredményeit az **NMS10** rövidítés jelzi.

A régi tagországokat a következőképpen jelöltük: Ausztria (**AT**), Belgium (**BE**), Dánia (**DK**), Egyesült Királyság (**UK**), Finnország (**FI**), Franciaország (**FR**), Görögország (**EL**), Hollandia (**NL**), Írország (**IE**), Luxemburg (**LU**), Németország (**DE**), Olaszország (**IT**), Portugália (**PT**), Spanyolország (**SP**) és Svédország (**SE**).

A csatlakozásra váró, illetve a tagjelölt országok jelölése a következő: Románia (**RO**), Bulgária (**BG**), Horvátország (**HR**), Törökország (**TR**) és a ciprusi török közösség, amelyet a **CY(tcc)** jelöl.

1. Magyarország az Európai Unióban

Közel két év telt el, mióta Magyarország 2004. május 1-jén csatlakozott az Európai Unióhoz. A tagság első éve alatt sok szempontból változott az Unióról kialakított kép, annak támogatottsága, illetve az emberek várakozásai is.

Az Eurobarometer vizsgálat lehetőséget nyújt arra, hogy számos területen összehasonlítsuk, mit gondolnak az EU és a további tagjelölt országok lakói önmagukról és az európai integráció kérdéseiről. Magyarországon 2005 őszére az emberek a korábbiakhoz képest valamelyest elégedettebbek lettek élethelyzetükkel, és többen remélik, hogy helyzetük középtávon tovább javul.

Az EU-tagság hazai támogatottsága azonban tovább csökkent, és magas szinten stagnált a tagsággal kapcsolatban semleges választ adók vagy bizonytalanok száma. Ebben minden bizonnyal szerepet játszottak a még 2005 végén is elhúzódó viták az Európai Alkotmányról és az új tagállamok támogatási rendszerét is jelentősen befolyásoló következő uniós költségvetésről.

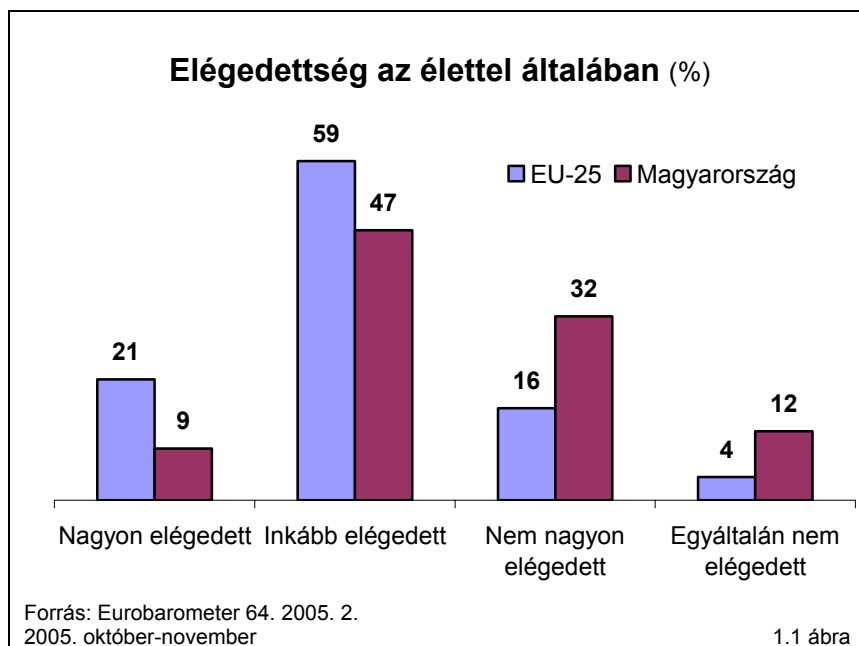
1.1 Elégedettség az élet különböző területeivel

Az utóbbi időszakban kissé javult a magyar válaszadók véleménye jelenlegi helyzetüket illetően, 2005 őszén 56%-uk nyilatkozott úgy, hogy általában véve elégedett az életével. Ez az egy évvel ezelőtti, 2004 őszi adatfelvételhez képest 4 százalékpontos növekedés, és nagyságrendileg megegyezik a legutóbbi, 2005 tavaszán készült felmérés eredményével (54%).

Az EU 25 tagországának átlagával összehasonlítva azonban az utóbbi fél évben alig változott a helyzet: Magyarországon továbbra is sokkal kevesebben vallják magukat elégedettnek, mint a többi tagállamban átlagosan (80%). Az EU tagországokban csak minden ötödik polgár (20%) elégedetlen a helyzetével, nálunk viszont majd minden második (44%).

Legtöbben a fiatalok (15-24 évesek) között elégedettek az életükkel (69%), de a 25-39 évesek csoportjában is többségben vannak az elégedettek (64%). Az idősebbek között azonban már más a helyzet: a 40-54 évesek 44%-a, az 55 évesnél idősebbek között pedig 52% vallotta magát elégedetlennek.

A foglalkozási csoportokat tekintve a menedzserek és a diákok látják legnagyobb arányban pozitívnak jelenlegi helyzetüket (egyaránt 85%), míg legkisebb számban a nyugdíjasok és a munkanélküliek elégedettek az életükkel (53%, illetve 35%).

Lakóhelyük földrajzi elhelyezkedése alapján a közép-magyarországiak mondták legnagyobb arányban, hogy mindent egybevetve elégedettek az életükkel (63%), míg ezt legkevesebben az Észak-Dunántúlon állították (49%). (Érdekes lenne EU-10 összehasonlítás)

A tíz 2004-ben csatlakozott ország lakóinak 69%-a mondta, hogy elégedett az életével és 30% állította, hogy nem elégedett. A magyarok között a legkisebb az elégedettek aránya (56%), ezt 31 százalékponttal múlja felül az életükkel elégedettek aránya Szlovéniában (87%). Hasonlóan magas értéket mutat még Ciprus (86%), Csehország (81%) és Málta (80%).

Személyes helyzet az öt évvel ezelőttihez képest

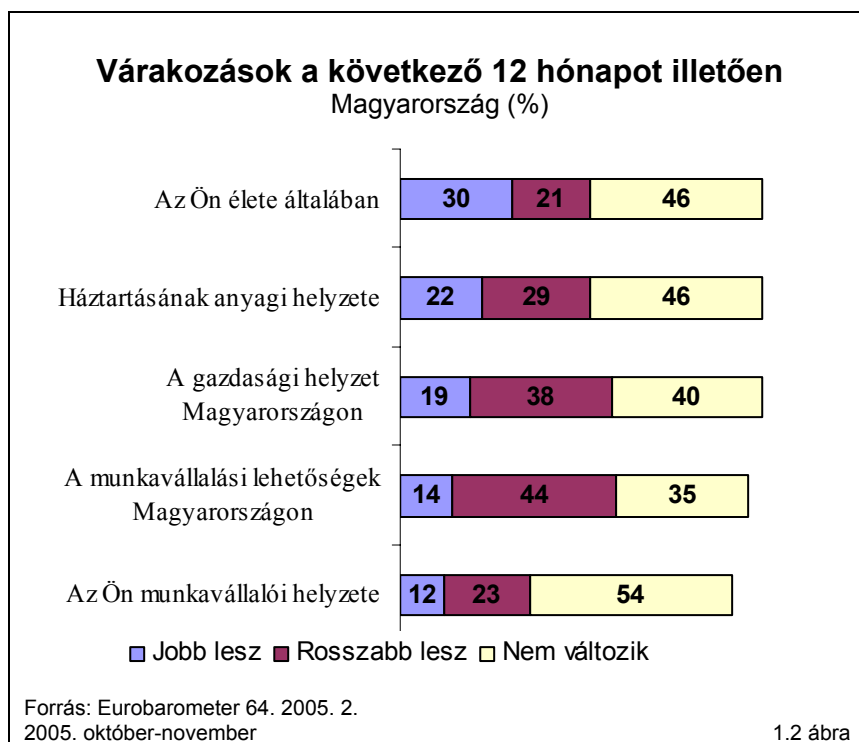
Az utóbbi időszakban valamelyest növekedett azoknak az aránya is, akik az öt évvel ezelőttihez képest pozitívan ítélik meg jelenlegi életüket. Míg 2005 tavaszán 24% vélte így, 2005 őszén már 28%. Ugyanakkor 3 százalékponttal többen állították, hogy rosszabb lett a helyzetük. Kilenc százalékponttal esett azoknak a száma, akik szerint helyzetüket tekintve semmi sem változott 2000 óta.

	Javult	Ugyanolyan maradt	Roszbabb lett	Nem tudja / Nincs válasz
Magyarország	28	28	42	1
EU-25	37	33	29	1

Fordított a helyzet az EU 25 tagállamának átlagát tekintve: az Unió polgárainak 37%-a szerint jobb lett a helyzete az utóbbi öt év során, míg csupán kevesebb mint egyharmaduk (29%) gondolja ennek ellenkezőjét.

Személyes helyzet a következő 12 hónapban

A következő 12 hónap kilátásaival kapcsolatban a magyar válaszadók nagyobb része bizakodó a saját életét tekintve, mint a hazai gazdaság alakulását illetően. Majd minden harmadik magyar úgy véli, hogy élete jobb lesz a következő egy év során, de azt már sokkal kevesebben gondolják, hogy a magyar gazdaság helyzete is javulni fog (19%).

Ugyanakkor csupán 22% nyilatkozott pozitívan háztartása várható anyagi helyzetéről, és mindössze 12% számít saját munkavállalói helyzetének javulására. A többség (54%) szerint ez nem fog változni, míg 23% inkább borúlátó munkavállalói helyzetének egy éven belüli változásaival kapcsolatban.

Személyes helyzet öt év múlva

	Javul	Ugyanolyan marad	Rosszabb lesz	Nem tudja / Nincs válasz
Magyarország	38	33	21	8
EU-25	41	38	16	5

A magyarok többsége inkább optimista a következő öt évet tekintve, a bizakodók aránya (38%) alig marad el az EU 25 tagállamában mért átlagtól (41%). Minden harmadik honfitársunk arra számít, hogy nem változik a helyzete, míg 21%-uk szerint rosszabb lesz. E csoport aránya 5 százalékponttal nagyobb, mint az Unióban átlagosan.

1.2 A Magyarország előtt álló problémák

Továbbra is a munkanélküliséget tartja az ország előtt álló legnagyobb problémának a magyarok többsége, ezt a területet minden második válaszadó jelölte meg legfontosabb problémaként. Bár a magyarországi munkanélküliség még mindig az EU átlaga alatt van, 2005. második felében a mutató folyamatosan emelkedett és tartósan 7% fölé maradt.

Az EU polgárainak legnagyobb része szintén a munkanélküliséget jelölte meg legégetőbb problémaként, bár arányuk a Magyarországon mértnél 6 százalékponttal alacsonyabb volt (44%). Hazánkban a háztartásbeliek, a fizikai dolgozók és a munkanélküliek ítélik meg legnagyobb arányban problémaként a munkanélküliséget (70%, 61%, 60%, a megfelelő sorrendben). Legkevesebben a menedzserek és a vállalkozók között érzik e területet problematikusnak (35%, illetve 30% mondta ezt), ami nem meglepő.

Legfontosabb problémák, amelyekkel Magyarország ma szembenéz				
Magyarország rangsor	Probléma	Magyarország (%)	EU-25 (%)	EU-25 rangsor
1.	Munkanélküliség	50	44	1.
2.	Gazdasági helyzet	34	26	2.
3.	Egészségügyi ellátórendszer	30	15	5.
4.	Emelkedő árak/Infláció	20	17	4.
5.	Bűnözés	19	24	3.
6.	Nyugdíjak	14	10	7.
7.	Adózás	6	7	8.
7.	Lakásügy	6	5	9.
8.	Oktatási rendszer	4	7	8.
9.	Környezetvédelem	3	4	10.
10.	Tömegközlekedés	2	2	11.
10.	Terrorizmus	2	14	6.
10.	Bevándorlás	2	15	5.
11.	Egyéb (spontán)	1	1	12.
12.	Védelem, külpolitika	0	2	11.

A második legfontosabb probléma a magyar válaszadók szerint a gazdaság helyzete, ezt a területet 34% emelte ki. Magyarországon legkisebb arányban a diákok és a nyugdíjasok jelölték meg a gazdasági helyzetet problémaként (29%, illetve 26%), míg legnagyobb számban a menedzserek és egyéb szellemi foglalkozásúak emelték ki (50%, illetve 52%). A gazdasági helyzet az EU 25 tagállamának átlagát tekintve is a második helyre került a problémák listáján.

A magyarok szemében a problematikus területek közé tartozik még az egészségügy (30% jelölte meg), az infláció (20%) és a bűnözés (19%) is. Hazánkban a lakóhelyet tekintve legnagyobb arányban a kisvárosokban élők jelölték meg a bűnözést problémaként (22%), a nagyvárosokban élők között ez az arány 18%, míg a vidéki falvak lakói között 17%. A bűnözést mindezzel együtt Magyarországon 5 százalékponttal kevesebben tartják problémának, mint az EU tagországaiban átlagosan (24%).

Ugyancsak különbség mutatkozik a terrorizmus és a bevándorlás hazai és uniós megítélésében: itthon a válaszadók kis része véli e két területet problematikusnak (egyaránt 2%), míg az EU átlagát tekintve e két arány 14%, illetve 15%.

Magyarország és az EU legfontosabb céljai

Érdekes eredményt hozott az Eurobarometer kérdése, amely a Magyarország legfontosabb hosszú távú céljaival kapcsolatos véleményekre vonatkozott. A válaszok egybecsengtek a hazánk előtt álló problémák értékelésével, a legtöbben fontos célként jelölték meg azoknak a területeknek a javítását, amelyeket a korábbi kérdésben problémaként emeltek ki.

A következő 10-15 évre vonatkozó célok tekintetében a négy felsorolt állítás közül a hazai válaszadók többsége (42%) az áremelkedés elleni küzdelmet jelölte meg első legfontosabb célként. Ezt az ország rendjének fenntartása követi, amelyet 29% jelölt meg elsőként.

A válaszadóknak egy második legfontosabb célt is meg kellett jelölniük, itt is az infláció elleni küzdelem és a rend fenntartása végzett az első két helyen (egyaránt 31%-kal). Volt azonban olyan terület, a szólás szabadságának biztosítása, amelyet sokkal többen (10%) jelöltek meg második legfontosabb célként, mint elsőként (4%).

Magyarország legfontosabb céljai a következő 10-15 évben		
	Első legfontosabb cél (%)	Második legfontosabb cél (%)
Az áremelkedés elleni küzdelem	42	31
A rend fenntartása az országban	29	31
Az állampolgárok nagyobb mértékben történő bevonása a kormány döntéseibe	22	23
A szólás szabadságának biztosítása	4	10

Az EU legfontosabb céljai között a magyar válaszadók a munkanélküliség elleni küzdelmet emelték ki legnagyobb arányban (51%), amelyet a szegénység és kirekesztettség elleni küzdelem (46%), valamint az európai béke és biztonság fenntartása követett (31%).

Az uniós átlagot tekintve is e három terület vezet a kívánatos célok listáját, bár a szegénység és a munkanélküliség elleni küzdelem a tagállamok lakói szerint szinte azonos fontosságú célkitűzés (44%, illetve 43% mondta ezt).

Az Európai Unió legfontosabb céljai				
Magyarország rangsor	Célok	Magyarország (%)	EU-25 rangsor	EU-25 (%)
1.	A munkanélküliség elleni küzdelem	51	2.	43
2.	A szegénység és a társadalmi kirekesztettség elleni küzdelem	46	1.	44
3.	A béke és biztonság fenntartása Európában	31	3.	28
4.	A környezet védelme	29	6.	20
5.	Az élelmiszer termékek minőségének garantálása	21	10.	11
6.	A szervezett bűnözés és a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelem	17	4.	25
6.	A terrorizmus elleni küzdelem	17	5.	23
7.	A közös európai fizetőeszköz, az euró sikeres bevezetése	14	11.	8
7.	A fogyasztók védelme, és más termékek minőségének garantálása	14	11.	8
8.	Az EU-ról, annak politikájáról, intézményeiről szóló bővebb felvilágosítás segítségével közelebb kerülni az európai polgárokhoz	8	7.	17
8.	Az egyének jogainak garantálása és a demokratikus elvek tiszteletben tartása Európa-szerte	8	9.	12
9.	Az új tagországok befogadása	6	13.	4
9.	Az illegális bevándorlás elleni küzdelem	6	8.	15
10.	Az EU intézményeinek és azok működésének reformja	2	12.	5
10.	Az EU politikai és diplomáciai fontosságának erősítése világszerte	2	13.	4
11.	Egyéb (spontán)	1	14.	1

Magyarországon az uniós átlagnál sokkal fontosabb célnak tekintik az élelmiszerek minőségének garantálását, e területet itthon 10 százalékponttal többen emelték ki, mint az EU országaiban átlagosan. Ezzel szemben hazánkban hozzávetőleg feleannyian tekintik csak kiemelkedő célnak az illegális bevándorlás visszaszorítását, mint az Unió lakói között (6%, illetve 15%).

Ugyancsak kisebb arányban (egyenként 17%) tartják fontosnak nálunk a válaszadók a szervezett bűnözés, a kábítószer-kereskedelem és a terrorizmus elleni harcot, mint az EU országaiban (25%, illetve 23%).

1.3 Intézményekbe vetett bizalom

A különböző intézményekről a magyar válaszadók általában hasonlóan gondolkodnak, mint az EU többi országában, bár a bizalom szintje általában alacsonyabb. A nemzeti parlamentben azonban jelentősen kevésbé, az Európai Unióban viszont sokkal jobban bíznak, mint az EU többi tagállamában átlagosan.

A felsorolt intézmények közül honfitársaink legnagyobb arányban (57%) az Európai Unióban bíznak, amelyet a rendőrség és a jótékonyági szervezetek követnek a leghitelesebbnek tartott intézmények listáján (mindkét intézmény esetében 55% mondta, hogy bízik benne). Őket követi az ENSZ, amelyet a hazai válaszadók 54%-a tart hitelesnek, majd a nemzeti hadsereg (49%) és a vallási szervezetek (46%) következnek.

Legkevésbé a politikai pártokban, a szakszervezetekben, illetve a sajtóban és a nagyvállalatokban bíznak a magyar válaszadók (14%, 20% és 25%, a megfelelő sorrendben). Figyelemre méltó, hogy a nemzeti parlamentet csak a megkérdezettek 26%-a tartja hitelesnek.

Intézményekbe vetett bizalom (%)						
	Magyarország			EU-25		
	Inkább bízik	Inkább nem bízik	NT/NV	Inkább bízik	Inkább nem bízik	NT/NV
Európai Unió	57	29	14	45	43	12
Rendőrség	55	38	7	65	30	5
Jótékonyági vagy önkéntes szervezetek	55	32	14	66	26	8
ENSZ	54	25	21	52	34	13
Hadsereg	49	28	23	68	22	10
Vallási intézmények/ szervezetek	46	36	18	47	43	10
Igazságszolgáltatás/ magyar jogrendszer	44	45	11	47	47	6
Televízió	42	50	8	53	42	5
Rádió	39	46	16	61	30	8
A magyar kormány	33	56	11	31	62	7
A magyar parlament	26	62	12	35	56	8
Sajtó	25	64	11	45	49	6
Nagyvállalatok	25	58	17	32	57	11
Szakszervezetek	20	51	29	38	48	14
Politikai pártok	14	71	15	17	76	7

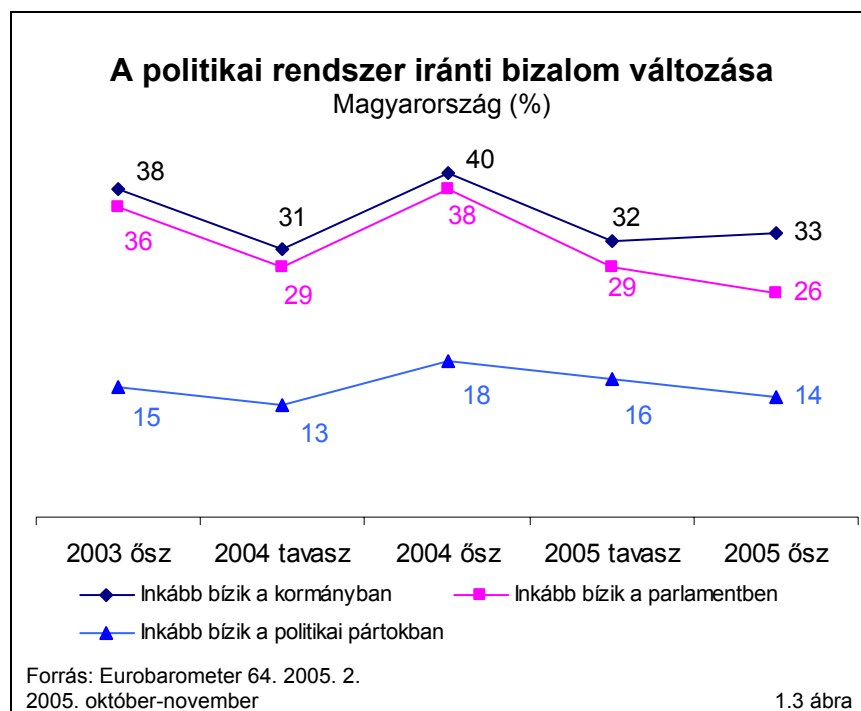
Az EU átlaga felett van Magyarországon azok aránya, akik bíznak az Európai Unió intézményében (57%), és ezzel együtt az EU áll a magyarok bizalmi listájának élén.

Az EU iránti bizalom a tagállamok közül Portugália és Görögország (mindkét országban 62%) után, Máltával holtversenyben, Magyarországon a legnagyobb. A legkevésbé a britek (25%) és a svédek (30%) tartják bizalomra érdemesnek az Uniót.

Az EU tagállamainak lakói átlagosan a hadsereget, a jótékonyági szervezeteket és a rendőrséget tartják megbízhatónak a legnagyobb arányban (68%, 66% és 65%, a megfelelő sorrendben).

Érdekes eredmény, hogy az Európai Unióban az ezt követő leghitelesebbnek tartott intézmény a rádió, amelyről az Unió polgárainak 61%-a állította, hogy bízik benne. Ez 22 százalékponttal magasabb, mint Magyarországon, ahol a média többi képviselője is sokkal alacsonyabb bizalmat élvez, mint az Unióban átlagosan (a sajtó 20, a televízió pedig 11 százalékponttal).

Míg a nemzeti kormányokban mind hazánkban, mind pedig az EU átlagában a megkérdezettek hozzávetőleg harmada bízik, a nemzeti parlamentet itthon 9 százalékponttal kevesebben, az Uniót viszont 12 százalékponttal többen tartják hitelesnek, mint az EU lakói általában.

Magyarországon a politikai szervezetek iránti bizalom 2004 ősze óta folyamatosan csökken. A legutóbbi, 2005 tavaszán végzett felmérés óta a válaszadók között 3 százalékponttal csökkent (26%-ra) magyar parlament hitelessége, a politikai pártok iránti bizalom pedig 2004 tavasza óta nem volt annyira alacsony, mint 2005 októberében-novemberében (14%).

A magukat baloldalinak tartók 65%-a bizalmatlan a pártokkal szemben, míg ez az arány a magukat jobboldalinak tekintők között 73%. Az adatfelvételkor hivatalban

lévő szocialista-liberális kormányban a magukat baloldalinak tartók 61%-a bízik, míg a magukat jobboldaliként meghatározó válaszadók 17%-a mondta, hogy bízik a kormányban. Az EU 25 tagországában a saját nemzeti kormányában megbízó polgárok aránya 31%, míg a bizalmatlanok aránya 62% volt. Leginkább Luxemburg polgárai bíznak kormányukban (70%), míg a bizalmatlanok aránya Szlovákiában a legmagasabb (78%).

A politikai pártokat Magyarországon legnagyobb mértékben (19%) az 55 évesnél idősebbek tartják hitelesnek, míg azoknak az aránya, akik azt nyilatkozták, hogy nem bíznak a pártokban, a 40-54 éves korosztály tagjai között a legmagasabb (75%). A parlamentben a legfiatalabb, 15-24 éves korcsoport tagjai bíznak a legnagyobb arányban (30%), a kormány iránti bizalom pedig az 55 évesnél idősebbek között a legmagasabb (41%).

Magyarországon a politikai intézményekbe vetett bizalom továbbra is magasnak mondható a 2004-ben csatlakozott új tagországokhoz képest. Lengyelországban, Szlovákiában és Csehországban például 2005 őszén a kormány, a parlament és a politikai pártok iránti bizalom is alacsonyabb volt a magyarországinál.

2. Vélemények Magyarország európai uniós tagságáról

Magyarországon változatlan az a jelenség, hogy míg az EU 25 tagállamának átlaga felett van azok aránya, akik bíznak az Európai Unióban, a támogatottság és a tagság előnyös megítélése jóval az átlag alatt marad. A válaszadók 39% gondolja úgy, hogy a tagság jó dolog, ugyanilyen arányt mért az Eurobarometer Svédországban is. Ennél kevesebben csak Finnországban (38%), Lettországban (36%), az Egyesült Királyságban (34%) és Ausztriában (32%) támogatják országuk tagságát.

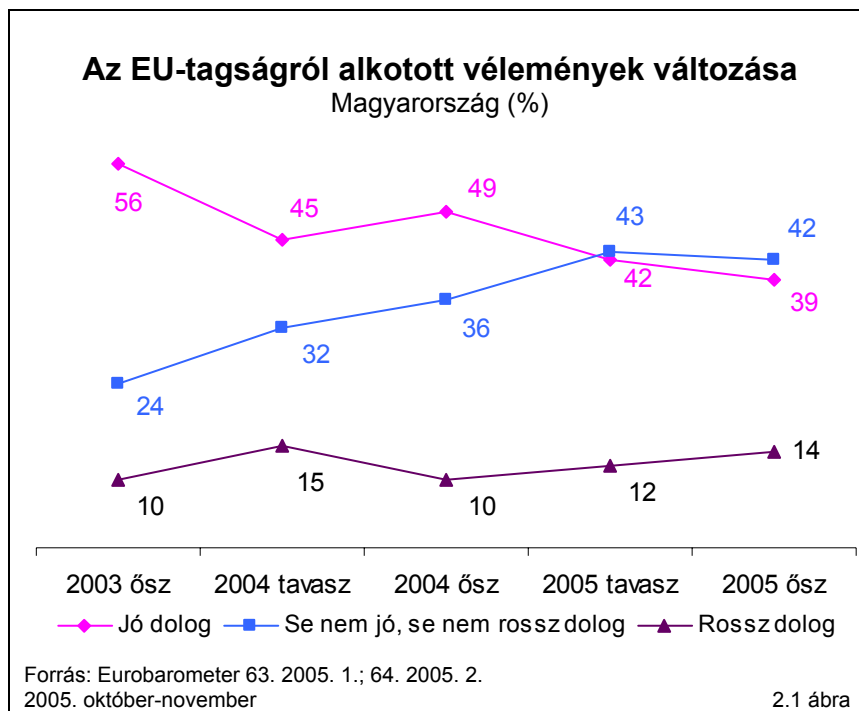
Átlag alatti a tagság támogatása Franciaországban (46%), a Cseh Köztársaságban (44%), Szlovéniában és Máltán (mindkettő 43%), Cipruson és Észtországban (mindkettő 41%). A 25 tagország átlagával megegyező szintű támogatottságot mutat Szlovákia és Olaszország (mindkettő 50%).

Az EU tagságot legpozitívabban Luxemburg (82%), Írország (73%), Hollandia (70%) és Spanyolország (66%) polgárai ítélik meg. A tagságot támogatók aránya Belgiumban jelentősen, 8 százalékponttal csökkent a 2005 tavaszi helyzethez képest, de még mindig viszonylag magas, 59%-os. Ezt követi Portugália (58%), Litvánia (57%), Dánia (56%), Görögország (54%), Lengyelország (54%) és Németország (53%).

A 2005 tavaszi helyzethez képest 21 tagállamban csökkent azok aránya, akik szerint jó dolog a tagság.

2.1 Az európai uniós tagság támogatottságának változása

Az európai uniós tagság támogatottsága tovább csökkent Magyarországon, a 2005 tavaszán mért 42%-ról 39%-ra csökkent. Ezzel együtt a 2003 őszén, a csatlakozás előtt fél évvel felvett adathoz képest 17 százalékponttal csökkent azok száma, akik szerint az EU-tagság jó dolog.

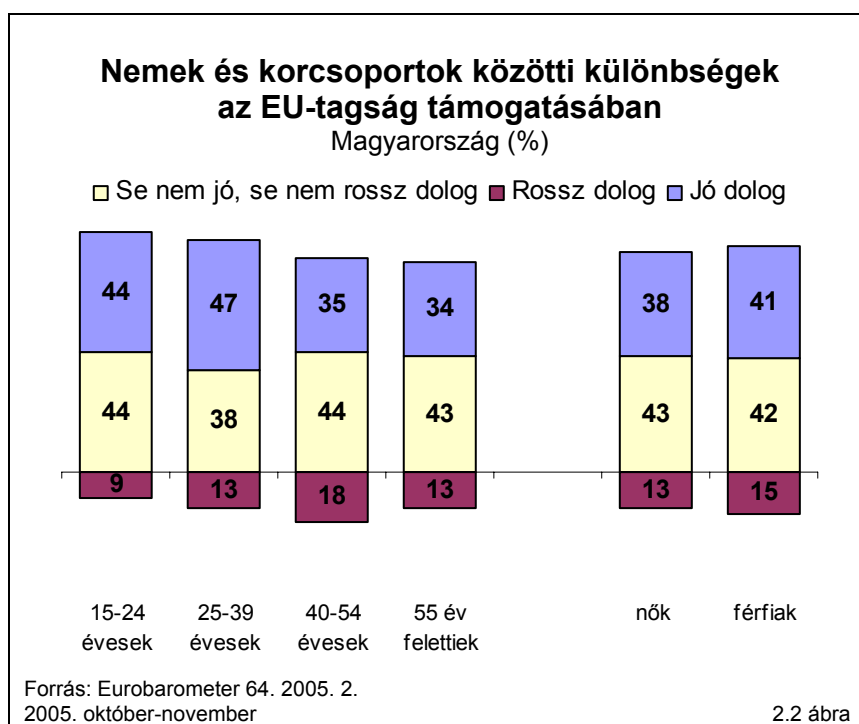
Ugyanebben az időszakban, 2003 ősz és 2005 ősze között csaknem megduplázódott azok száma, akik bizonytalanok vagy semlegesek az EU-tagság megítélésével kapcsolatban, azaz véleményük szerint a tagság 'Se nem jó, se nem rossz dolog'. Az Eurobarometer adatai szerint arányuk jelenleg eléri a 42%-ot, amely a fél évvel korábban mért 43%-os szinthez képest nem tekinthető jelentős változásnak.

A csatlakozást ellenzők aránya a legutóbbi adatfelvételhez képest 2 százalékponttal 14%-ra nőtt. Arányuk mind az egy évvel ezelőtti, mind a két évvel ezelőtti mért szinten 4 százalékponttal haladja meg, de nem magasabb a csatlakozás idején mért adatnál.

Az EU 25 tagállamának átlagát tekintve hasonló a tagságot ellenzők aránya, az Eurobarometer mérése szerint 17% volt a 2005 őszi adatfelvétel idején. A magyarországi szintet meghaladja azok aránya az EU 25 tagállamában, akik szerint a tagság jó dolog, ők 50%-ot képviselnek. A semlegesek vagy bizonytalanok aránya 29% közöttük.

Magyarországon a magukat baloldalinak vallók 53%-a állítja, hogy a tagság jó dolog, és mindössze 7% ellenzi azt, míg a magukat jobboldalinak vallók csak 36%-a szerint jó dolog a tagság, és 20% gondolja úgy, hogy a tagság rossz dolog.

Foglalkozásukat tekintve a menedzserek között a legmagasabb a támogatók aránya (53%), alig megelőzve az egyéb szellemi foglalkozásúak csoportját (52%) és a diákokat (50%), őket követik a vállalkozók (44%), a fizikai dolgozók (37%), a nyugdíjasok (34%), a háztartásbeliek (33%) és a munkanélküliek (32%). Az ellenzők aránya a munkanélkülieknél a legmagasabb (21%), őket a fizikai dolgozók és a háztartásbeliek követik (mindkettő 15%). A semlegesek vagy bizonytalanok aránya a vállalkozóknál és háztartásbelieknél a legmagasabb (mindkettő 47%), őket a fizikai dolgozók és a munkanélküliek követik (mindkettő 46%).

Életkor szerint a 25–39 évesek között gondolják a legnagyobb arányban, hogy jó dolog a tagság (47%), míg a tagságot rossz dolognak tartók aránya a 40–54 évesek között a legmagasabb (18%). A női és férfi válaszadók csoportját tekintve nincsenek jelentős eltérések, a támogatók aránya 38% a nőknél és mindössze 3 százalékponttal magasabb, 41% a férfiaknál, míg az ellenzők aránya 13% a nőknél és 15% a férfiaknál.

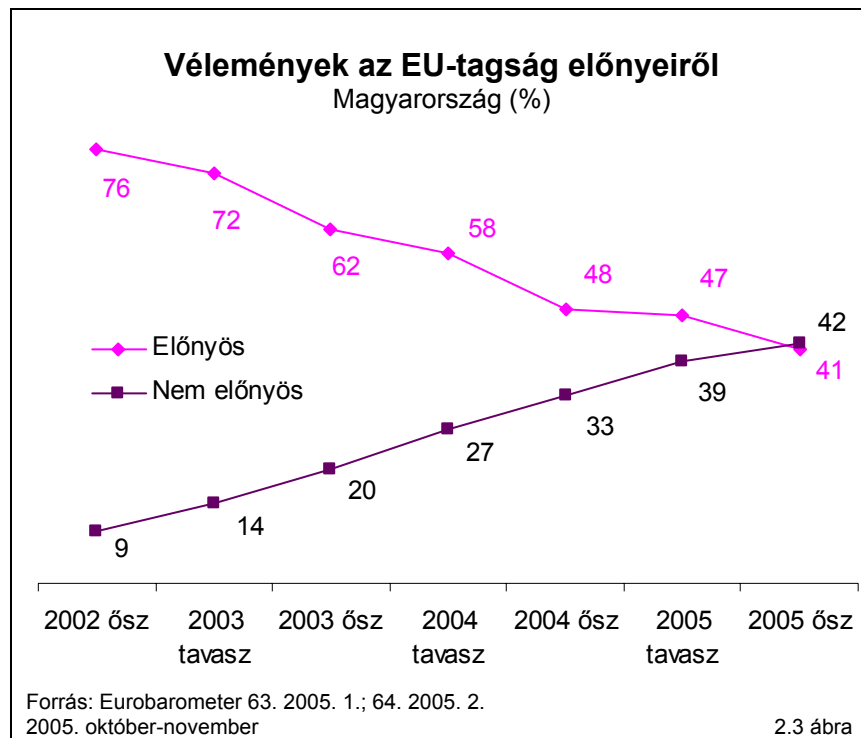
2.2 Az európai uniós tagság előnyei

Az elmúlt években folyamatosan nőtt azok száma, akik szerint nem előnyös a csatlakozás Magyarország számára, míg egyre csökkent azok száma, akik szerint előnyös a tagság. Az arányok folyamatos közeledése után 2005 őszén először, a tagságot előnyösnek tartók aránya (41%) már a tagságot előnytelennek tartók aránya (42%) alatt volt. A fél évvel korábbi adatfelvételhez képest a tagságot előnyösnek

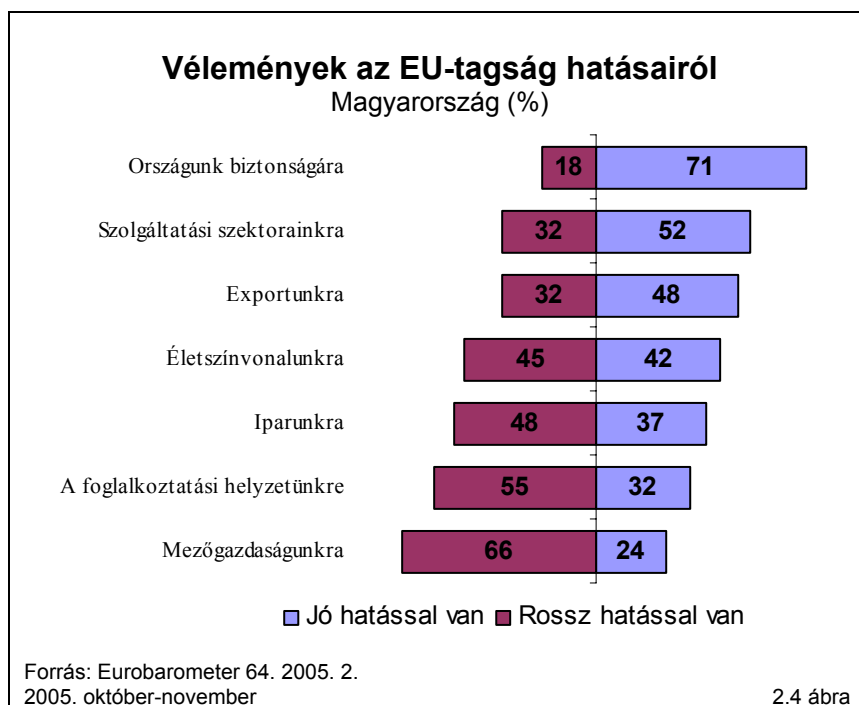
tartók aránya 6 százalékponttal csökkent, míg kisebb mértékben, 2 százalékponttal nőtt a tagságot előnytelennek tartók aránya.

Azok aránya, akik szerint kimondottan előnyös a tagság Magyarország számára, közel egy szinten alakult a tagságot támogatók arányával (39%). Ezzel párhuzamosan a tagságot nem előnyösként megítélők arányánál jelentősen alacsonyabb az ellenzők aránya (14%), ami azt mutatja, hogy azok többsége, akik nem tartják előnyösnek a tagságot, kimondottan hátrányosnak sem találják azt, tehát a kérdés megítélésekor inkább semleges álláspontra helyezkednek.

Magyarország a tagságot előnyösnek ítélik 41%-os arányával 11 százalékponttal van a 25 tagország átlagos mutatója (52%) alatt. Magyarországhoz viszonyítva alacsonyabb értéket a tagság előnyös megítélésében csak Svédország (32%), Ausztria (35%), az Egyesült Királyság (37%) és Ciprus (39%) mutatott.

A megkérdezettek 71%-a gondolja úgy Magyarországon, hogy az EU-tagság jó hatással van az ország biztonságára, és 52% szerint a szolgáltatási szektorokat is pozitív irányba befolyásolta a csatlakozás. A foglalkoztatási helyzeten azonban 55% szerint rontott az EU-tagság, és még magasabb, 66%-os azok aránya, akik szerint a mezőgazdaságra is negatív hatást gyakorol a tagság. A kérdés megítélésében nem volt jelentős eltérés a vidéki és nagyvárosi lakók véleményében. Érdekes módon csaknem azonos azok aránya, akik szerint az életszínvonalra jó hatással van a tagság (42%), és akik szerint rossz hatással (45%).

A EU-tagság életszínvonalra való hatásának megítélésekor a diákok nyilatkoztak a legpozitívabban, 66% szerint jó hatással van a tagság, őket követik a menedzserek (57%) és a vállalkozók (52%). A munkanélküliek 56%-a érzi úgy, hogy az EU tagság rossz hatással van az életszínvonalra, a háztartásbelieknél ez az arány 53%, míg a nyugdíjasoknál 50%.

2.3 Az európai uniós tagsággal kapcsolatos félelmek

Bár 2005 tavaszán a munkahelyek elvesztésétől való félelem került előtérbe (a válaszadók 81%-a ezt jelölte meg az EU-tagsággal kapcsolatos félelmeként), 2005 őszén a korábbiakhoz képest ismét a gazdák nehézségei kerültek a tagsággal kapcsolatos félelmek listájának élére Magyarországon, 80%-os eredménnyel. Ez a félelem a dél-alföldi régióban a legerősebb (87%), és Közép-Magyarországon a leggyengébb a többi régióhoz képest (74%).

Második helyen 75%-kal a munkahelyek elvesztése, illetve azok más tagországokba történő áthelyezése áll, az a félelem, amely a 25 tagország átlagát tekintve az első helyen szerepel. Ezt 73%-kal a nemzetközi bűnözés terjedésétől való félelem követi. Az EU átlagához képest Magyarországon erősebb az aggodalom, hogy a kisebb országok veszítenek hatalmukból (51%).

A tíz 2004-ben csatlakozott ország (EU–10) átlagát jóval meghaladja azok aránya a magyar megkérdezettek között, akik tartanak attól, hogy a tagság a korábbinál nagyobb nehézségekkel jár a gazdálkodók számára (80%).

A 25 tagország átlagához képest a magyarok kisebb arányban tartanak attól, hogy országunk egyre többet fog fizetni az Európai Uniónak (59%), a nemzeti pénznem megszűnésétől (47%), a jóléti szolgáltatások elvesztésétől (42%). Átlag alatt alakult hazánkban a nemzeti azonosságtudat és kultúra elvesztése felett érzett aggodalom is (30%). Magyarország és a 25 tagország átlagát összehasonlítva hasonlóan alakult, bár hazánkban kissé alacsonyabb volt a gazdasági válságtól való félelem és a nemzeti nyelv használatának csökkenése felett érzett aggodalom.

Foglalkozást tekintve a háztartásbeliek csoportja az egyetlen, ahol a magyar nyelv használatának csökkenésétől tartók (57%) vannak többségben azokhoz képest, akik nem aggódnak emiatt (47%). Közöttük vannak a legnagyobb arányban azok is, akik a nemzeti azonosságtudat és kultúra elvesztése miatt érznek félelmet (40%).

Egy esetleges gazdasági válság bekövetkezésétől való félelem is a háztartásbeliekben a legerősebb (54%), őket követik a fizikai dolgozók (53%), a munkanélküliek (52%) és a vállalkozók (50%). A legkisebb arányban az egyéb szellemi foglalkozásúak és a nyugdíjasok (mindkettő 48%), valamint a diákok (45%) számoltak be erről a félelelről.

Az Eurobarometer részletesebben is megvizsgálta, hogy mit gondolnak az EU polgárai az Unió közös mezőgazdasági politikájáról. E terület hazai megítélése egybeesik azzal, hogy a magyar válaszadók legnagyobb arányban a gazdák nehézségeit jelölték meg a tagsággal kapcsolatos félelmek között.

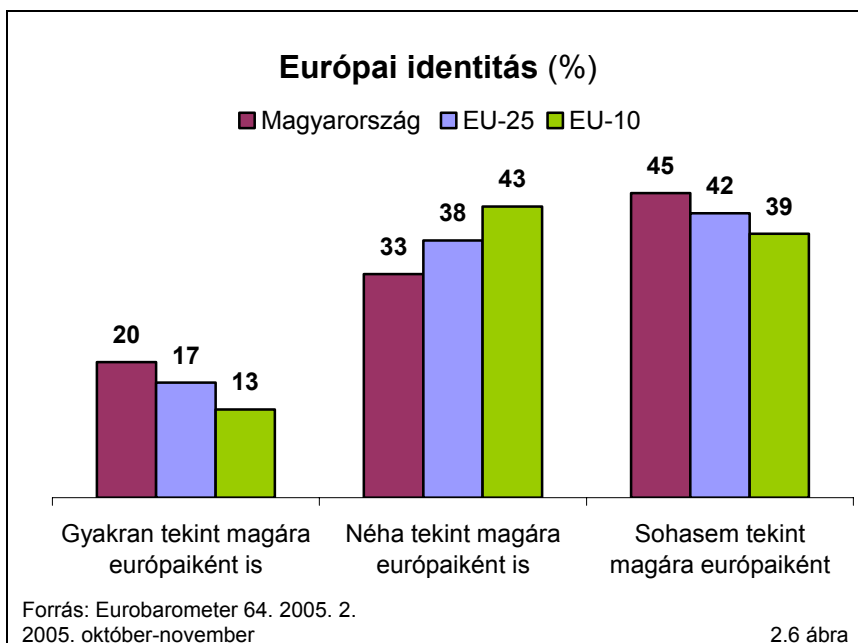
A hazai válaszadók 61%-a szerint az EU agrárpolitikája rosszul látja el feladatát a gazdák stabil és megfelelő szintű jövedelmének biztosításában. Ezt az EU átlagát tekintve a válaszadók csupán 44%-a vélte ugyanígy. Az uniós mezőgazdasági politika a magyarok 53%-a szerint nem támogatja és javítja a vidéki életet, nem csökkenti a régiók közötti fejlettségi különbségeket (52%), és nem védi megfelelően a kis és középméretű gazdaságokat (50%). Az EU polgárai között átlagosan kevesebben voltak elégedetlenek ezzel a három területtel (42%, 40%, illetve 48%, a megfelelő sorrendben).

A magyarok többsége szerint ugyanakkor a közös agrárpolitika jól működik a környezetvédelem ösztönzésében (63% véli így), a gazdaságokban élő állatok megfelelő színvonalú ellátásának védelmében (52%), illetve abban, hogy előnyben részesíti a biotermelést (42%).

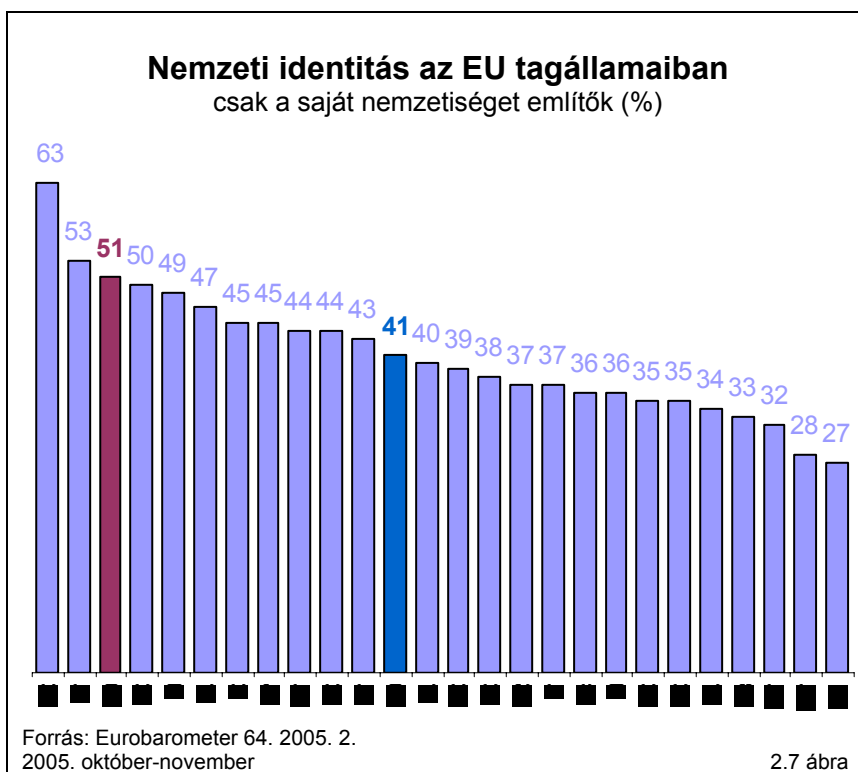
A hazai válaszadók legnagyobb arányban a vidéki élet körülményeinek javítását, a gazdák stabil és megfelelő szintű jövedelmének biztosítását, illetve az európai mezőgazdaság világszintű versenyképességének növelését jelölte meg a közös agrárpolitika legfontosabb feladataként (34%, 33%, illetve 26% mondta ezt, a megfelelő sorrendben). A magyarok 65%-a jó dolognak tartja, hogy az EU a mezőgazdasági termékek helyett egyre inkább a falusi gazdaság egészét fejleszti, és a gazdálkodókat támogatja. Ez az arány az EU egészét tekintve 60%-os.

2.4 Nemzeti kötődés, európai identitás

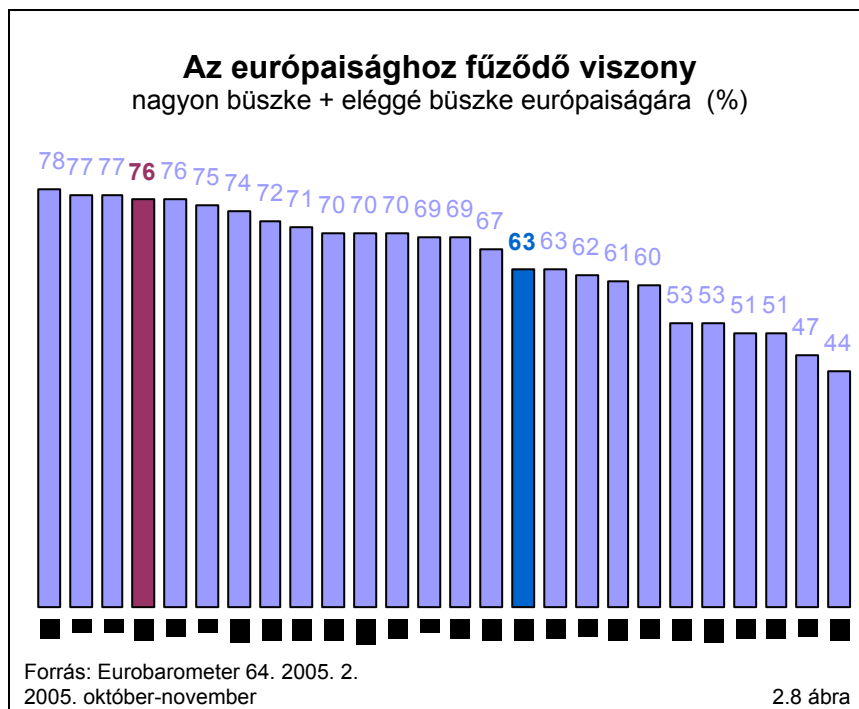
A magyarok 20%-a vallotta, hogy gyakran tekint magára európaiként is, nemcsak magyarként, míg a 25 tagország lakóinak 17%-a állítja, hogy nemzetisége mellett gyakran európainak is érzi magát. Azok aránya, akik néha tekintenek magukra európaiakként is, már magasabb értéket mutat a 25 tagország átlagában (38%), mint Magyarországon (33%), de még ennél is magasabb az arány a 10 tagországban, amely legutóbb csatlakozott az EU-hoz (43%). A magyarok 45%-a vallotta, hogy soha nem tekint magára európaiként is.

A közeli jövőbe tekintve a magyarok 51%-a látja csak magyarként (és nem európaiként is) saját magát, ezzel a harmadik helyet foglalja el abban a rangsorban, amelyet az Egyesült Királyság vezet azzal, hogy lakóinak 63%-a gondolja úgy, hogy a közeli jövőbe tekintve is kizárólag saját nemzetiségéhez tartozónak érzi magát. Jelentős különbség mutatkozik a lista végén elhelyezkedő Luxemburggal, ahol a válaszadók mindössze 27%-a számolt be hasonló érzésekről.

Az európaisághoz fűződő viszonyt tekintve is a tagországok átlagát jóval meghaladó érzelmi kötődésről számoltak be a magyarok, összesen 76%-uk mondta, hogy nagyon büszke, vagy eléggé büszke európaiságára. A legkisebb arányban az Egyesült Királyságban büszkék ugyanerre az emberek.

Magyarországon az emberek jelentős része gondolja úgy, hogy a kormány nem tesz eleget azért, hogy az állampolgárokat jobban bevonja az európai ügyekbe, a válaszadók 78%-a fejlődést vár ezen a területen, 71% a helyi önkormányzatoktól és 69% az EU intézményektől is elvárja ugyanezt. Emellett a megkérdezettek 51%-a érzi, hogy már most is jelentős mértékben részt vesz az európai ügyekben, viszont mindössze 37% gondolja azt, hogy véleménye, illetve szavazata számít az Európai Unióban.

3. Tájékozottság, ismeretek az Európai Unióról

Az Eurobarometer azt is vizsgálta, hogy az EU polgárai mennyire igényelnek több tájékoztatást az Európai Unióval kapcsolatban, mennyire tartják magukat tájékozottnak az uniós ügyekben, illetve egy egyszerű kvíz kérdéssor segítségével azt is felmérte, hogy valójában mennyire vannak tisztában a megkérdezettek alapvető tényekkel.

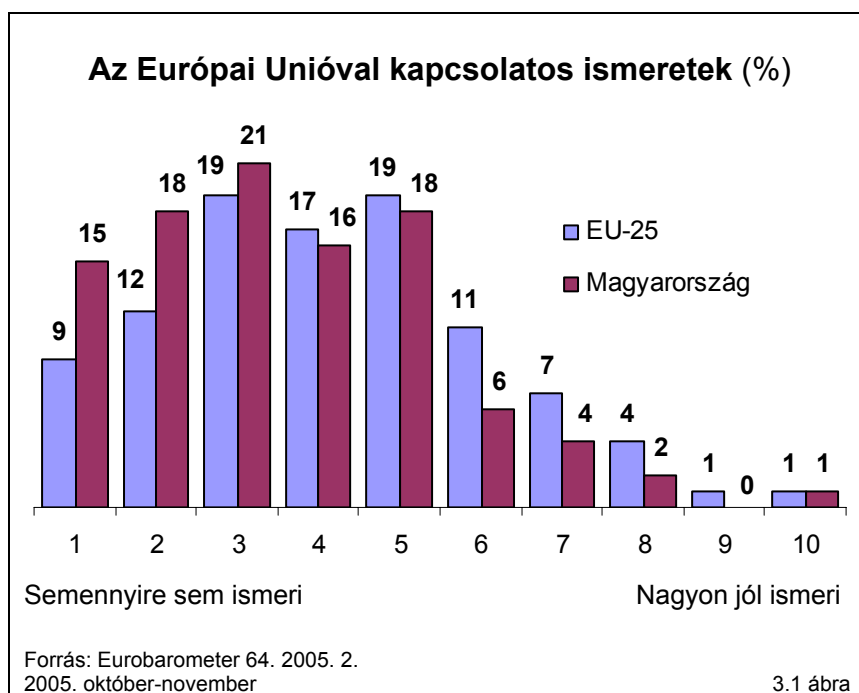
A két utóbbi kategória szintje között eltérés mutatkozott, tehát az uniós átlagot tekintve az emberek jelentős része tájékozottabbnak gondolja saját magát, mint amilyenek a kvíz eredményei alapján bizonyult, de Magyarországon fordítva alakult ez az arány, és a magyarok az átlagnál jobban teljesítettek a kérdések megválaszolásában.

3.1 A tájékozottság szintje

Az EU 25 tagországában az emberek jobban bíznak az Európai Unióval kapcsolatos ismereteikben, mint a magyarok. Átlagos tájékozottságról a magyarok 18%-a és a tagországok lakóinak 19%-a számolt be, ennél magasabb szintű ismereteket a magyarok 13%-a tulajdonított magának, míg az összes tagország átlagát tekintve ez az arány 24%. Legrosszabb osztályzatot tájékozottságukra a magyarok 15%-a adott magának, ez a 25 tagország átlagában mindössze 9% volt.

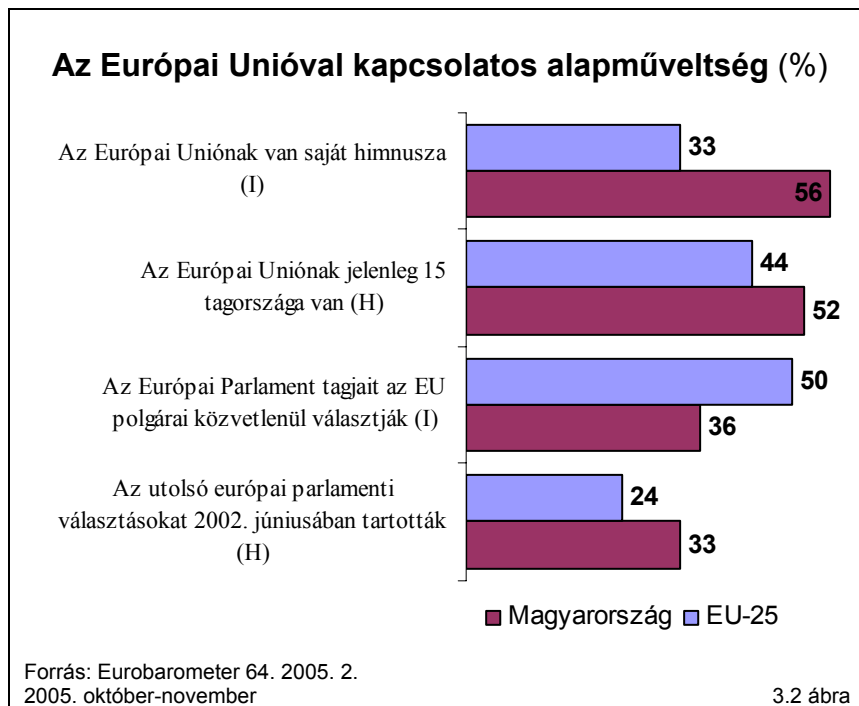
Átlagban a magyarok a tízes skálán négyesre értékelték az uniós ügyekkel kapcsolatos ismereteiket. A legmagasabb osztályzatot a foglalkozási csoportokat tekintve a menedzserek adták maguknak, végzettség szerint azok tekintik magukat a leginkább tájékozottnak, akik tanulmányaikat 20 éves koruk után fejezték be (azaz feltehetően felsőfokú végzettségűek).

Életkor szerinti megoszlást tekintve a 25–39 közöttiek tartják összességében a leginkább tájékozottnak magukat, őket a 15–24 közötti korosztály követi, majd a 40–54 évesek, legkevésbé tájékozottnak az 55 éves és afölötti korosztály tekintti magát. A nők 18%-a állítja, hogy semmilyen ismerettel nem rendelkezik az Európai Unióról, ez az arány 11% a férfiaknál.

Kvízkérdések az EU-ról

Bár a magyarok jóval szigorúbban ítélték meg az Európai Unióval kapcsolatos ismereteiket, mint átlagban a többi tagországok lakói, az ismeretek felmérésekor sokkal jobb eredményeket értek el, mint a többi tagország átlaga, a négy feltett kérdés közül háromra nagyobb arányban adtak helyes választ, mint az összes megkérdezett átlaga. Az egyetlen kérdés, ahol a tagországok által elért átlagnál több rossz választ adtak a magyar megkérdezettek, arra vonatkozott, hogy közvetlenül választják-e az Európai Parlament tagjait az EU állampolgárai.

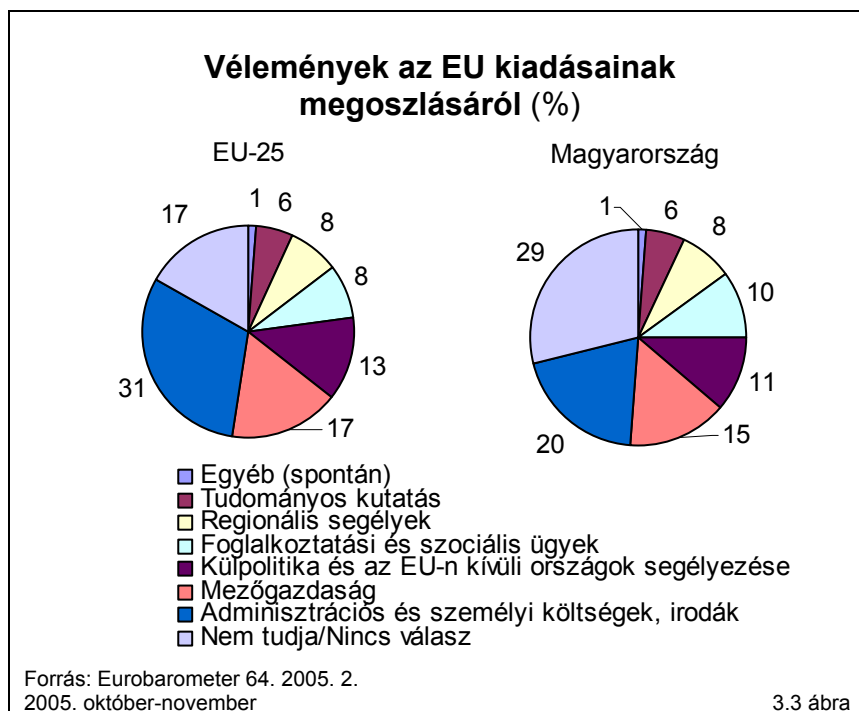

Az Európai Parlament tagjainak választására vonatkozó kérdés megítélésakor már az előző megkérdezés idején is rosszul szerepeltek a magyarok, egy évvel a 2004. júniusi európai parlamenti választások után is csak 38% adott helyes választ a kérdésre, ez az arány az Unió egészében akkor is 50% volt.

Tájékozottság az EU költségvetéséről

Amikor a válaszadóknak azt kellett megjelölniük, hogy a felsorolt területek közül véleményük szerint melyik részesedik a legnagyobb arányban az EU költségvetéséből, rendkívül magas, 29% százalék volt azon magyarok aránya, akik nem adtak választ a kérdésre.

A magyar megkérdezettek a legnagyobb arányban az adminisztrációs és személyi költségek, irodák területét jelölték meg, a többi tagország lakóihoz hasonlóan. Második helyen a magyaroknál a mezőgazdaság áll (15%), ezt követi a külpolitika és külföldi országok segélyezése (11%), a foglalkoztatási és szociális ügyek (10%), regionális segélyek (8%) és végül a tudományos kutatások (6%). Ehhez hasonló rangsort állított fel mind a 25 tagország átlagban is.

A 2005 tavaszi adatfelvétel során a magyarok még 18%-kal az első helyre tették a mezőgazdaságot. Ekkor közelebb jártak az igazsághoz, mivel az EU 2005-ös költségvetési kiadásainak legnagyobb része valóban erre a területre irányult. Az adminisztrációs kiadásokat azonban jelentősen túlbecsülték a válaszadók, ezek összességében csupán a költség 5-6%-át teszik ki.

3.2 Az uniós információk iránti igény

Magyarországon a megkérdezettek valamivel több mint fele nyilatkozott úgy 2005 őszén, hogy szeretne többet tudni az Európai Unióról, míg 37% elégedett az ismeretei szintjével. Az elégedetlenekhez képest nagyon alacsony, érdekes módon mindössze 8% azok aránya, akik szerint igazán szükségük van több információra az Európai Unióról.

Az európai uniós információk iránti igények (%)		
	Magyarország	EU-25
Szeretnék többet tudni az Európai Unióról	52	48
Ami engem illet, az ismereteim szintjével elégedett vagyok	37	31
Igazán szükségem van arra, hogy többet tudjak az Európai Unióról	8	18
Az európai uniós információk iránti igények területenként 'Mely területekről szeretne információt kapni?' (%)		
	Magyarország	EU-25
Az egészségügyi és szociálpolitikáról	47	39
A foglalkoztatáspolitikáról	43	39

Az oktatási, szakképzési és ifjúságpolitikai terület intézkedéseiről	35	32
Az Ön uniós állampolgárságából fakadó jogairól	28	48
A környezetvédelmi politikáról, nukleáris biztonságról	26	27
A közös európai pénzről	24	13
A mezőgazdasági politikáról és halászatról	21	16
Az egységes európai piacról	16	20
A fogyasztáspolitikáról	16	21
A tudomány, kutatás-fejlesztés szakmapolitikai kérdéseiről	15	22
Az európai intézmények működéséről	14	29
Az együttműködési és segélyezési fejlesztési politikáról, humanitárius segítségnyújtásról	13	20
Az EU országairól és állampolgáraitól	11	17
Az EU bővítéséről, új országok befogadásáról	11	21
A regionális politikáról a legfejletlenebb régiók tekintetében	10	20
Külpolitikáról / Külügyekről	9	18
A kulturális politikáról	8	13
Az audiovizuális politikáról	2	6

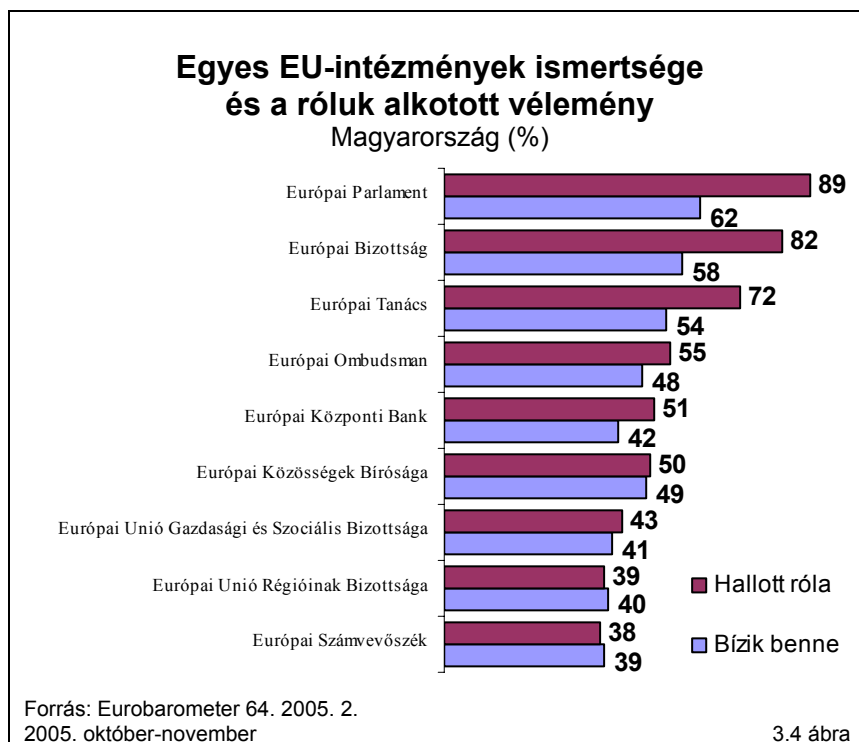
Legnagyobb arányban a háztartásbeliek (20%) mondták, hogy igazán szükségük van több ismeretre az Európai Unióról, őket a munkanélküliek követik 17%-os aránnyal. Leginkább a nyugdíjasok elégedettek az EU-val kapcsolatos tudásukkal, 48%-uk mondta, hogy elégedett ismeretei szintjével. Legnagyobb arányban a menedzserek (73%) és az egyéb szellemi foglalkozásúak (63%) mondták, hogy szeretnék többet tudni az EU-ról.

A legnagyobb arányban a magyarok az egészségügyi és szociálpolitikáról szeretnék több ismerettel rendelkezni (47%), ezt követi a foglalkoztatáspolitikai (43%) és az oktatási, szakképzési és ifjúságpolitikai terület intézkedései (35% szeretne többet tudni erről).

Az összes tagország megkérdezetteit figyelembe vevő ranglistán az uniós állampolgárságból fakadó jogok kerültek az első helyre, ez a terület a magyarok listáján a negyedik helyre szorult. A rangsor utolsó helyezettje Magyarország és a 25 tagállam esetében egyaránt az audiovizuális politika lett, ez a megfelelő sorrendben 2%-ot, illetve 6%-ot érdekelne részletesebben.

Az EU intézményeinek ismertsége

A korábbi eredményekhez hasonlóan, Magyarországon az Európai Parlament a legismertebb EU-intézmény, a megkérdezettek 89%-a hallott róla. Ezt követi az Európai Bizottság 82%-os ismertséggel, illetve az Európai Tanács, amelyről a válaszadók 72%-a hallott már bevallása szerint. Az intézmények ismertsége nem változott jelentősen a 2005 tavaszán mért eredményekhez képest.

A 25 tagország átlagához (37%) képest a magyar megkérdezettek jóval nagyobb arányban hallottak az Európai Ombudsmanról, de a tagországok átlagát tekintve 65% hallott az Európai Közösségek bíróságáról, míg Magyarországon ez az arány csak 50% volt. Az Európai Központi Bank ismertsége is átlag alatti volt a magyarok körében, átlagon felüli viszont a Régiók Bizottsága és az Európai Unió Gazdasági és Szociális Bizottsága ismertsége.

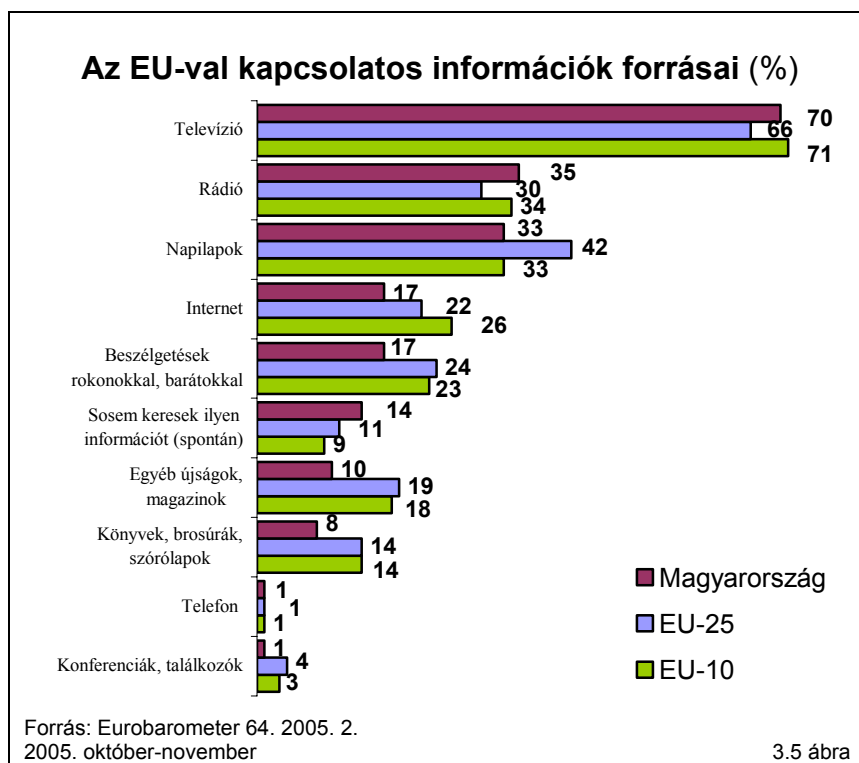
Az első három legismertebb intézmény és az Európai Központi Bank esetében a beléjük vetett bizalom jelentősen elmaradt az ismertségi szinttől a magyar megkérdezettek esetében. Ezzel együtt a magyarok az Európai Központi Bank kivételével az összes többi felsorolt intézményben jobban bíznak, mint az EU átlaga.

Az Európai Parlamentről a menedzserek 100%-a és az egyéb szellemi foglalkozásúak 97%-a hallott már Magyarországon. Szintén a menedzserek 100%-a állítja, hogy hallott már az Európai Bizottságról. A legalacsonyabb ismertsége Magyarországon az Európai Számvevőszéknek volt, ezt a menedzserek ismerték a legnagyobb arányban (58%) és a nyugdíjasok a legkisebb arányban (30%).

3.3 Az EU a magyar médiában

A magyarok 14%-a állította, hogy nem keresi az EU-val kapcsolatos információk forrásait, illetve 2% nem tudott egy információforrást sem megjelölni. A többieknek az elsődleges információforrás a televízió, összesen 70% jelölte meg az EU-val kapcsolatos információk forrásaként, amelyet a többi klasszikus tömegtájékoztatói eszköz követ a rangsorban. Az internet ezeket követve a negyedik helyen áll, 17%

mondta, hogy ezen médiatípus segítségével jut az EU-val kapcsolatos információhoz.

Hasonló rangsor alakult ki az EU 25 tagországának és az utoljára csatlakozott 10 tagország átlagát tekintve. De míg a rokonokkal, barátokkal folytatott beszélgetések ugyanakkora súlyt kaptak a magyar megkérdezetteknél, mint az internet használata, az előbbi tájékozási forma a 25 tagállam esetében megelőzi az internetet, míg a 10 utoljára csatlakozott tagország esetében kissé elmarad az internet jelentőségétől.

Könyvekből, brosúrákból és szórólapokból a magyarok mindössze 8%-a jut EU-val kapcsolatos információhoz, a többi tagállam átlaga 14% ennél a kategóriánál. Szinte semmi szerepet nem kap a telefon és a konferenciák, találkozók a hasonló információk beszerzésében.

Bár arányuk valamelyest csökkent 2005 tavaszához képest, a magyar válaszadók döntő többsége szerint a televízió, a rádió és a sajtó is megfelelő mennyiségben foglalkozik az EU-t érintő események, hírek bemutatásával. Viszonylag magas azonban azok aránya is, akik szerint túl kevés EU-információt adnak ezek a médiatípusok. Túl soknak a sajtó esetében 9%, a televízió esetében 8% és a rádióban 5% találja az EU-val kapcsolatos témákat.

Ehhez hasonlóan alakult az EU átlagában is azok aránya, akik szerint túl sok az EU-val kapcsolatos megjelenés a felsorolt médiumokban. Jelentősebb különbség van viszont azoknál, akik keveslik ezeket az információkat, arányuk magasabb az EU átlagát tekintve, mint csak Magyarországon.

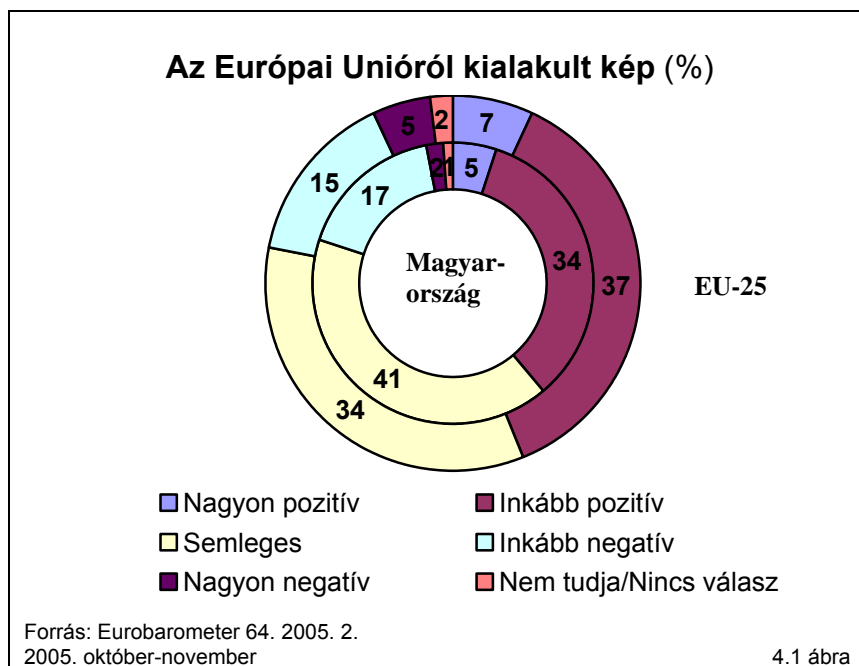
A média szerepe az EU-tájékoztatásban (%)						
	Magyarország			EU-25		
	Túl sok	Megfelelő	Túl kevés	Túl sok	Megfelelő	Túl kevés
Televízió	8	56	28	7	46	40
Rádió	5	48	23	4	40	35
Sajtó	9	49	19	7	49	28
	Túl pozitív	Objektív	Túl negatív	Túl pozitív	Objektív	Túl negatív
Televízió	26	53	6	24	49	12
Rádió	16	47	7	15	47	8
Sajtó	20	43	8	17	47	12

Hasonlóan alakult viszont Magyarországon és a tagállamok összességében a tájékoztatás minőségének megítélése. Túl pozitív színben tűnik fel az EU a megkérdezettek negyede-ötöde szerint a médiában, 6-12% között alakul azok aránya, akik szerint túl negatív színben tűnik fel az EU az egyes médiatípusokban, míg a megkérdezettek körülbelül fele tartja objektívnek a tájékoztatást.

Az objektivitás megítélésekor jelentősebb eltérés mutatkozik az önmagukat jobboldalinak és az önmagukat baloldalinak tartó megkérdezettek véleményében Magyarországon. A televízió az önmagukat baloldalinak vallók 23%-a szerint tünteti fel túl pozitív színben az Uniót, a magukat jobboldalinak tartók 35%-a vélekedik hasonlóan. A rádiónál ez az arány 16% és 22%, a sajtó esetében 21% és 30% az önmagukat baloldalinak és önmagukat jobboldalinak tekintőknél, a megfelelő sorrendben.

4. Az Európai Unió jelentése és szerepe

Pozitív kép alakult ki az Európai Unióról a magyarok 39%-ánál, ez 6 százalékponttal alacsonyabb, mint a 2005 tavaszi szint. A semlegesek aránya alig változott, 41%-ot ért el 2005 őszén. 19%-ban él negatív kép az Európai Unióról.

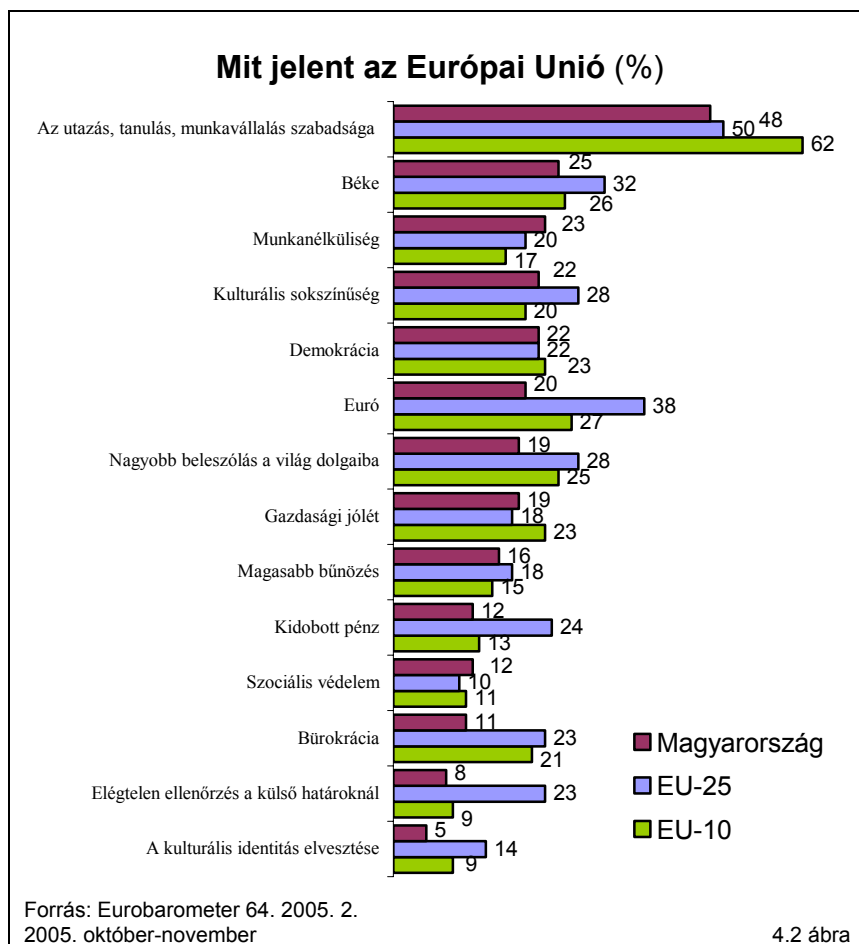

Átlagosan pozitívabb kép alakult ki a tagállamok lakóiban az EU-ról, mint a magyarok között, de ezzel együtt az Uniót negatívan látók aránya is magasabb, bár nem szignifikáns a különbség a magyarok és az összes tagország ítélete között.

4.1 Mit jelent az Európai Unió?

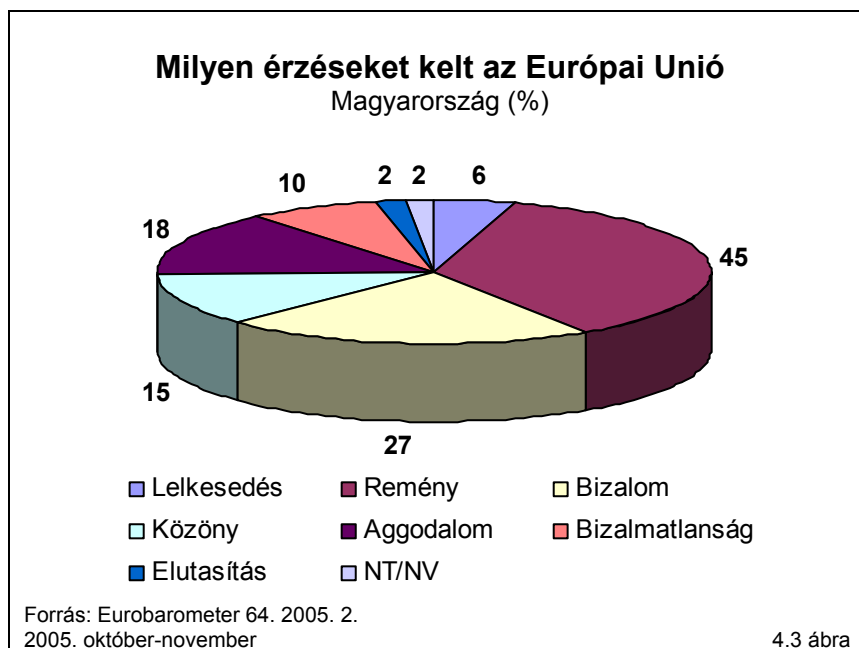
2005 őszén a legtöbb megkérdezett az utazás, tanulás, munkavállalás szabadságát jelölte meg, amikor arra a kérdésre kellett válaszolni, hogy mit jelent számukra az Európai Unió. Az ezt említők aránya enyhe csökkenést mutat a 2005 tavaszi eredményhez képest, amikor 52% asszociált az említett fogalmakra.

Foglalkozási csoportokat tekintve a legnagyobb arányban a diákok említették ezeket a lehetőségeket (68%), őket a vállalkozók, a menedzserek és az egyéb szellemi munkát végzők követték még 60% feletti eredménnyel. A legkisebb arányban a nyugdíjasok (32%) és háztartásbeliek (38%) emelték ki ezeket a lehetőségeket, de a felsorolt válaszok közül még mindig ezeket jelölték meg a legnagyobb arányban.

A magyarok EU-ról alkotott képében a 2005 tavaszi eredményeknél az első öt jellemző pozitív volt, 2005 őszén azonban harmadik helyre került a munkanélküliség, a korábbinál 4 százalékponttal magasabb említési aránnyal. Ezzel párhuzamosan a gazdasági jólét a harmadik helyről a nyolcadikra esett vissza. A kulturális identitás elvesztése most is az utolsó helyen áll, a korábbival közel azonos említési aránnyal.

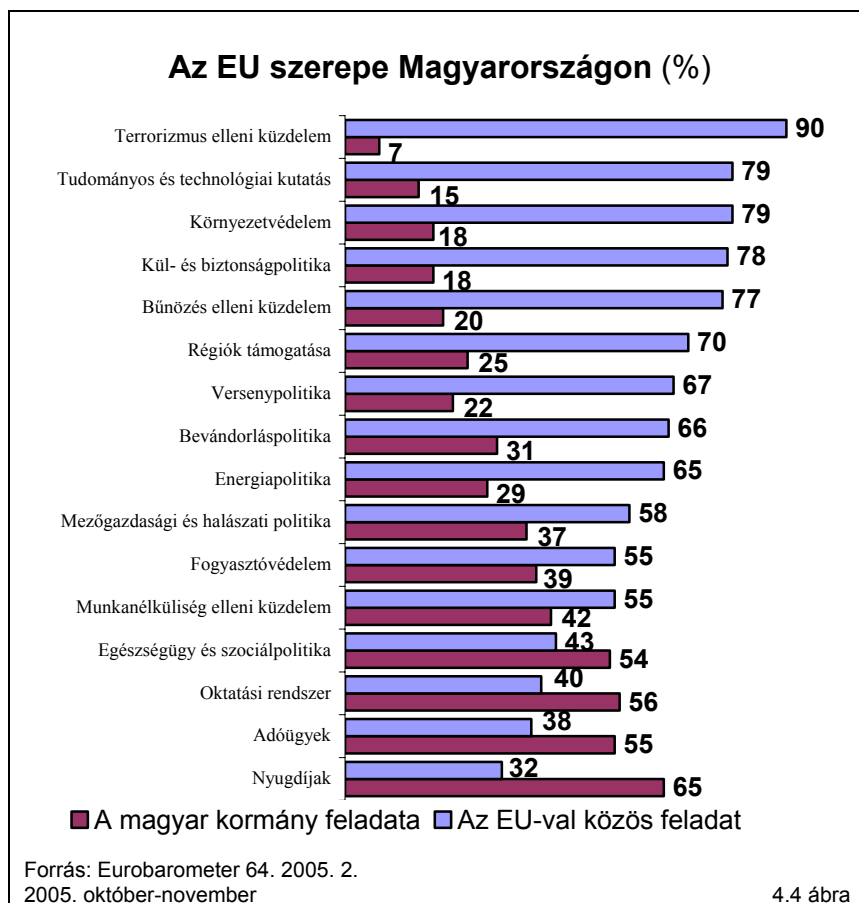
Az EU átlagához képest a magyarok jóval kevésbé társítják az Uniót olyan negatív fogalmakkal, mint a bürokrácia, a pénzpazarlás, a kulturális identitás elvesztése, illetve az elégtelen határellenőrzés. Mindezek mellett az euró is kevesebb magyarnál kapcsolódik össze az EU fogalmával, mint az összes tagország lakóinak arányát tekintve.

Arra a kérdésre, hogy milyen érzéseket kelt bennük az Európai Unió, a magyarok többsége az előző felméréshez hasonlóan a reményt jelölte meg (45%), de jóval kisebb arányban, mint 2005 tavaszán (56%). A bizalom említése is visszaesett, 33%-ról 27%-ra. Tovább nőtt a közönyösök száma, a korábbi 11% után arányuk elérte a 15%-ot. Emellett az aggodalmat és bizonytalanságot érzők aránya is visszaesett, 3 és 4 százalékponttal, a megfelelő sorrendben.

4.2 Az Európai Unió szerepe Magyarországon

A felsorolt 16 kategóriából mindössze négy, a nyugdíjak, az adók, az oktatási rendszer és az egészségügy és szociális politika területei azok, amelyek kezelésében a magyar válaszadók nagyobb szerepet szánnak a magyar kormányoknak, mint az EU-val való együttműködésnek. A válaszok szerint a legkisebb szerepe a terrorizmus elleni küzdelemben van a magyar kormányoknak, de még a tudományos és technológiai kutatáson, a környezetvédelmen, a kül- és biztonságpolitikán kívül is jóval nagyobb szerepet szánnak az EU-val közös cselekvésnek.

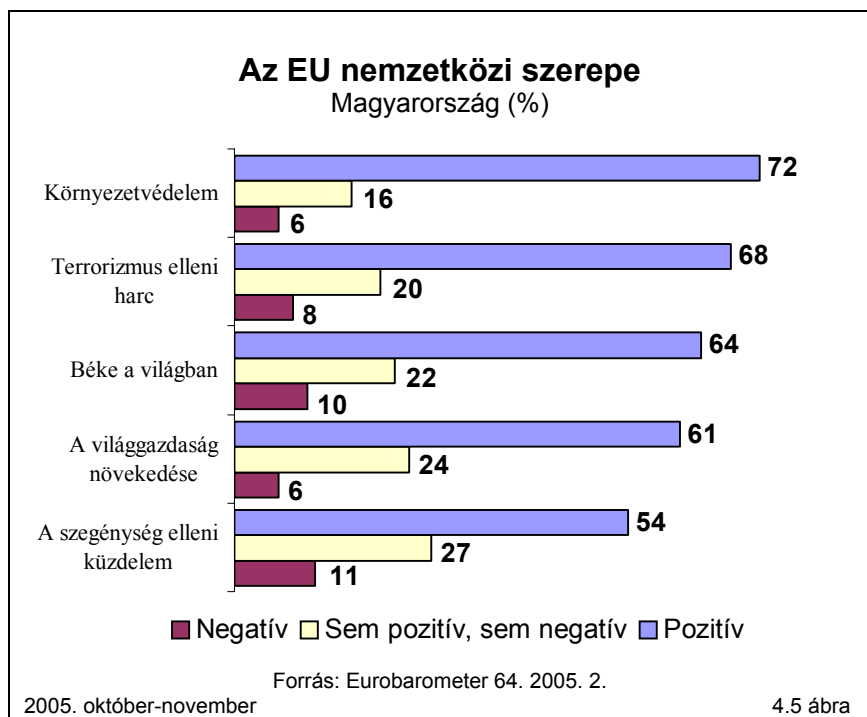

Legnagyobb arányban az egyéb szellemi foglalkozásúak (87%) gondolják úgy, hogy az EU-val közös feladat a bűnözés elleni küzdelem. A legnagyobb arányban a munkanélküliek gondolják azt, hogy a nemzeti kormány feladata a munkanélküliség elleni küzdelem (53%), a legnagyobb arányban a menedzserek tartják ezt az EU-val közös feladatnak (71%). A nyugdíjasok mintegy kétharmada tartja a nyugdíjak ügyét a nemzeti kormány feladatának, és csupán egyharmaduk gondolja azt, hogy ez az EU-val közös feladatnak minősül.

4.3 Az Európai Unió nemzetközi szerepe

A magyarok többsége szerint pozitív szerepet játszik az Európai Unió a környezetvédelemben (72%), a terrorizmus elleni küzdelemben (68%), a világbéke megteremtésében (64%) és a világgazdaság növekedésében (61%). Kevesebben, de még mindig a válaszadók több mint fele gondolja úgy, hogy az Unió pozitív szerepet játszik a szegénység elleni küzdelemben.

A 'béke a világban' kérdésével kapcsolatban 2005 tavaszához képest fél éven belül 4%-ról 10%-ra nőtt azok aránya, akik szerint az EU negatív szerepet tölt be.

A béke megőrzésében az uniós megkérdezettek 63%-a szerint játszik pozitív szerepet az EU, tehát a magyarok vélekedése nagyjából megfelel az átlagnak. Az EU átlagában viszont pozitív megítélés szerint rangsorolva ez a terület került az első helyre, ezt a terrorizmus elleni harc és a környezet védelme követi (mindkettő 61%).

Az EU világgazdaság növekedésére gyakorolt hatása kimondottan kedvező megítélése jóval alacsonyabb az EU átlagában (49%), mint Magyarországon (61%), és a francia megkérdezettek jelentős aránya, 21%-a negatívnak ítélte meg azt a hatást, amit az EU gyakorol a világgazdaság növekedésére.

Az EU polgárainak 34%-a ért egyet azzal, hogy az EU megvédi lakóit a globalizáció negatív hatásaitól, 47% nem ért egyet az állítással. A negatív hatás alatt elsősorban a munkahelyek elvesztésének lehetőségét érthetik az megkérdezettek, mivel legnagyobb arányuk (37%) nyilatkozott úgy, hogy a 'globalizáció' szóról a vállalatok olcsóbb munkaerővel rendelkező országokba történő áttelepítése jut eszébe.

Magyarországon az EU többi tagországához hasonló a globalizáció megítélése: 47% véli úgy, hogy az Unió megvéd annak negatív hatásaitól (30% gondolja ennek ellenkezőjét). A globalizációról legtöbb honfitársunknak szintén a vállalatok más országokba történő áthelyezése jut eszébe (26% mondta ezt). Ugyanakkor e fogalommal kapcsolatban a magyarok az uniós átlagnál nagyobb arányban asszociálnak a külföldi befektetésekre (22% Magyarországon, 14% az EU átlagában). Érdeemes megemlíteni, hogy a hazai válaszadók 24%-a nem akart, vagy nem tudott állást foglalni e kérdésben, míg ez az arány az Unió átlagában csak 15% volt.

Összességében az EU nemzetközi szerepének megítélése jóval pozitívabb, mint az Egyesült Államok szerepéről kialakított vélemény. Az EU lakóinak 38%-a tulajdonít pozitív szerepet neki a terrorizmus elleni harcban, de majdnem ugyanekkora (40%)

azok aránya, akik szerint negatív szerepet játszik. A legnagyobb eltérés az EU és az Egyesült Államok megítélésében a környezetvédelem területén mutatkozik, az EU lakóinak 60%-a szerint játszik az utóbbi negatív szerepet.

5. Az Európai Unió fejlődése és gazdasági kilátásai

A fél évvel korábbi adatfelvételhez képest a 2005 őszén végzett felmérés eredményei nem mutatnak jelentős változást abban, amilyen arányban a magyarok az Európai Unió stratégiai céljait, azaz az egységes fizetőeszközt, a közös külpolitikát, a közös biztonságpolitikát és védelmi politikát, illetve az új tagországok felvételét támogatják. A fejlesztések prioritását tekintve a magyar és az uniós vélemények is megegyeznek abban, hogy az egyik legfontosabb terület az EU gazdaságában az oktatás és szakképzés javítása.

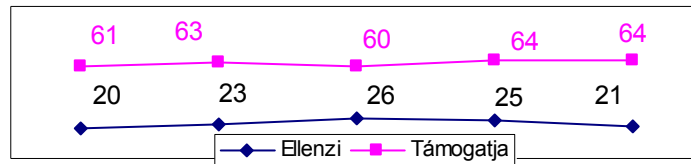
5.1 Az Európai Unió stratégiai céljainak támogatása

A korábbi eredményekhez hasonlóan 2005 őszén is a közös védelmi és biztonságpolitikát támogatták a legnagyobb arányban (83%) a magyar megkérdezettek, ez a szint alig változott a felmérések során, ugyanúgy, ahogy az ellenzők aránya sem.

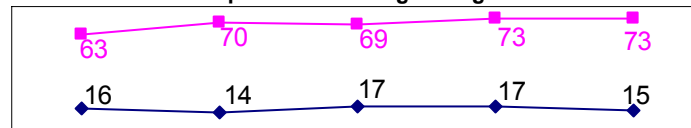
A közös külpolitika támogatottsága sem mutat változást az előző méréshez képest, 73%-on állt meg az arány. 2005 tavaszához képest 2005 őszére nem változott az Európai Monetáris Unió, illetve az euró támogatottsága (64%) sem, míg az ellenzők aránya csökkenést mutatott. Változatlan maradt a fél évvel korábbi méréshez képest az EU további bővítését támogatók aránya is (66%).

Az EU stratégiai célkitűzéseinek támogatottsága Magyarország (%)

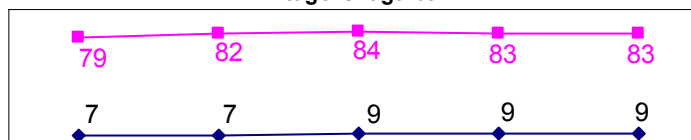
Európai Monetáris Unió egyetlen fizetőeszközzel,
az euróval

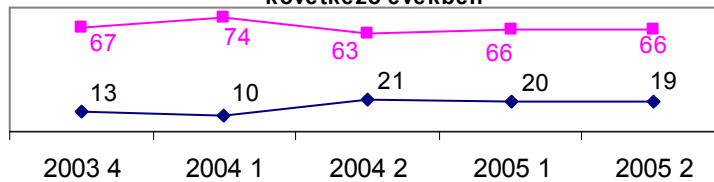
Más országokkal szembeni egységes, közös
külpolitika az EU tagországaiban

Közös védelmi és biztonsági politika az EU
tagországaiban

Az EU további országokkal való bővítése a
következő években

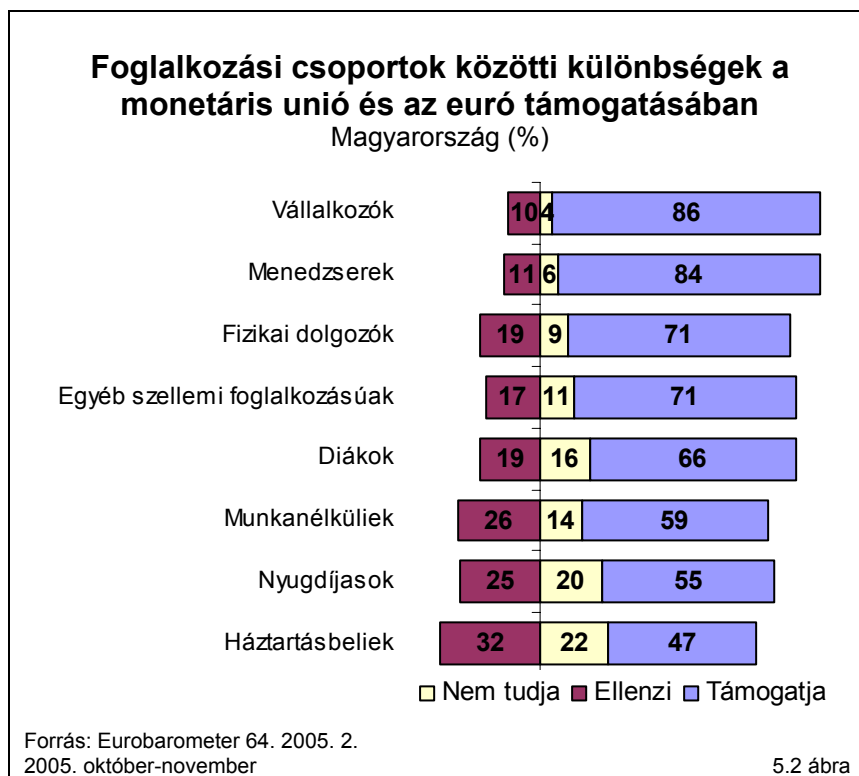

Forrás: Eurobarometer 63. 2005.1.; 64. 2005. 2.
2005. október-november

5.1 ábra

Az egységes fizetőeszköz, az euró

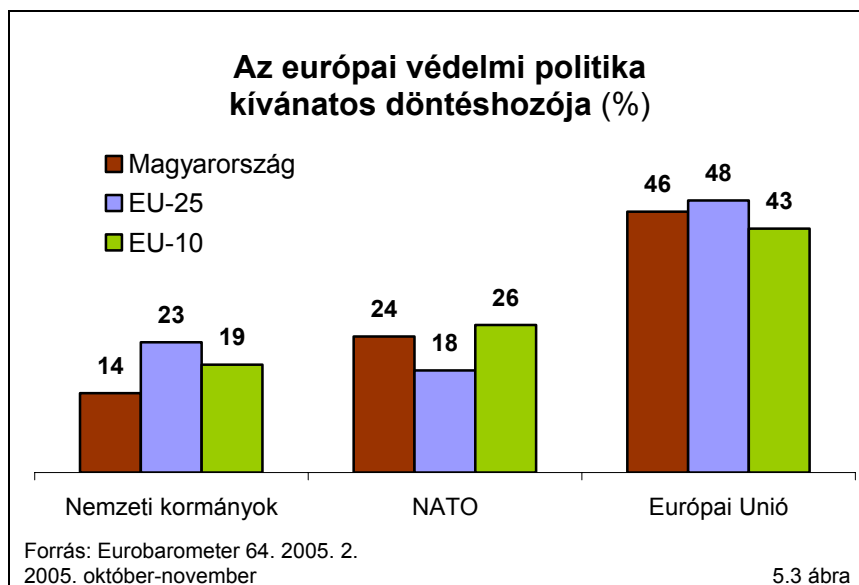
Az Európai Monetáris Unió, illetve az euró támogatottsága 64% a magyarok körében. A legnagyobb arányban a 15–29 közöttiek támogatják (73%), legkevésbé az 55 év feletti korosztály (56%). A foglalkozási csoportokat tekintve jelentős különbség mutatkozik a támogatói rangsor élén álló vállalkozók (86%) és a lista végén található háztartásbeliek (47%) között.

Az EU tagállamai közül Luxemburgban (89%), Írországbán (87%) és Belgiumban (83%) a legmagasabb a közös európai pénz támogatottsága. Az ellenzők aránya a monetáris uniót kívül maradt Egyesült Királyságban (64%) és Svédországban (53%) a legmagasabb, Görögországban ugyanennyien ellenzik a közös pénzt. Az EU-hoz csatlakozni kívánó Törökországban a megkérdezettek fele nem támogatja a közös európai pénzt.

A közös kül-, biztonsági és védelmi politika

A magyarok csaknem fele véli úgy, hogy az európai védelmi politikában az Európai Uniónak kell rendelkeznie döntési jogkörrel, az EU tagállamainak átlagát tekintve is hasonló arányban vélekednek így a megkérdezettek. A magyarok mindössze 14%-a bízná a döntést a nemzeti kormányokra, ennél valamivel többen, mintegy 24% adná a NATO kezébe a döntések meghozatalának lehetőségét.

5.2 Vélemények az Európai Unió gazdasági teljesítményéről

Az EU és más országok gazdaságának összehasonlítása

Az Eurobarometer kíváncsi volt arra is, hogyan ítélik meg az EU tagállamai életszínvonalukat és az EU gazdaságának teljesítményét más országokhoz képest, és jelentős különbséget mutatott ki a magyarok és az EU átlag véleménye között. A magyarok csupán 25%-a gondolja úgy, hogy az EU átlagos életszínvonala jobb az Egyesült Államokénál, ez az arány több mint kétszer ilyen magas az összes tagország átlagát tekintve.

Valamivel kisebb, de még mindig jelentős különbséget mutat a Japánnal való összehasonlítás, itt a magyarok 29%-a tartja magasabbnak az EU életszínvonalát, míg a teljes EU-ban ez az arány 46%. Kínához és Indiához viszonyítva is elmarad az EU gazdaságát jobbnak tartó magyarok aránya a teljes EU átlaghoz képest.

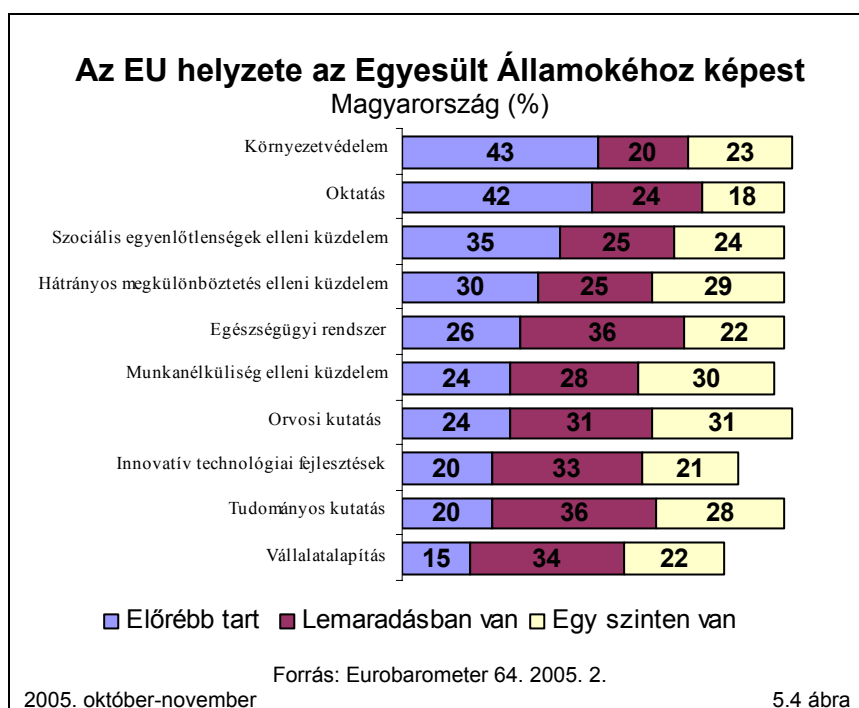
Az EU átlagos életszínvonala (%)				
	Magyarország		EU-25	
	Jobb	Rosszabb	Jobb	Rosszabb
Egyesült Államokénál	25	55	51	29
Japánénál	29	51	46	29
Kínáénál	60	22	74	12
Indiáénál	67	18	79	9

Sokkal közelebb vannak az álláspontok az EU és a négy említett ország gazdasági teljesítményének összevetésekor. A 2005 tavaszi eredmények szerint még a magyarok 48%-a gondolta, hogy az EU jobban teljesít, mint Kína gazdasága, míg ez

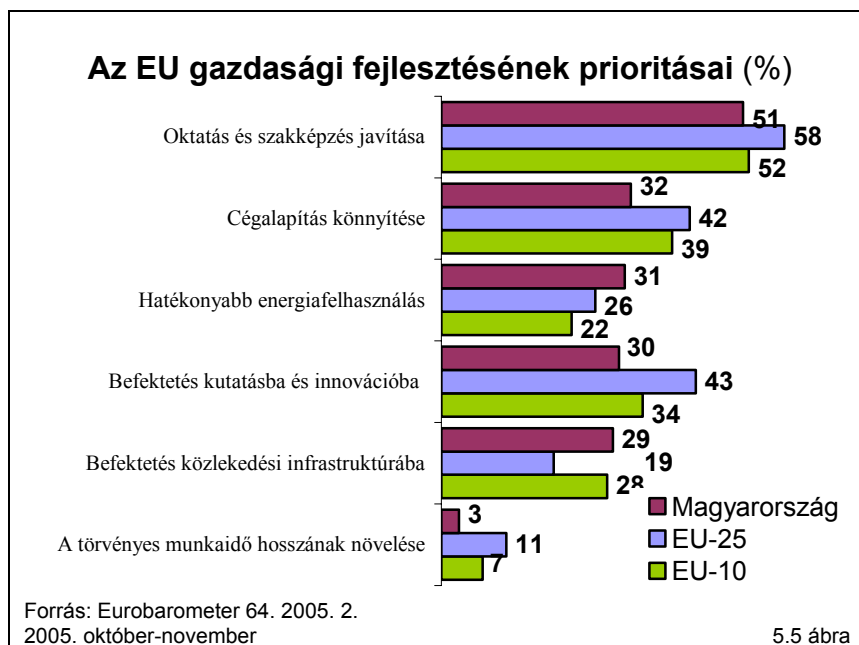
az eredmény 38% volt a 25 tagország átlagában, de fél év alatt ez a különbség gyakorlatilag eltűnt.

Az EU gazdasági teljesítménye (%)						
	Magyarország			EU-25		
	Jobban teljesít	Rosszabul teljesít	Ugyanúgy teljesít	Jobban teljesít	Rosszabul teljesít	Ugyanúgy teljesít
Egyesült Államoknál	24	37	24	21	37	28
Japánnál	26	44	14	20	45	17
Kínánál	38	28	13	40	31	10
Indiánál	53	19	6	60	15	7

Az EU és az Egyesült Államok gazdasága különbségeinek megítélését vizsgálva kitűnik, hogy a magyarok szerint az EU leginkább a tudományos kutatások területén és az egészségügyi rendszert tekintve (mindkettő 36%), vállalat alapításban (34%) és az innovatív technológiai fejlesztésekben mutat lemaradást az Egyesült Államokhoz képest.

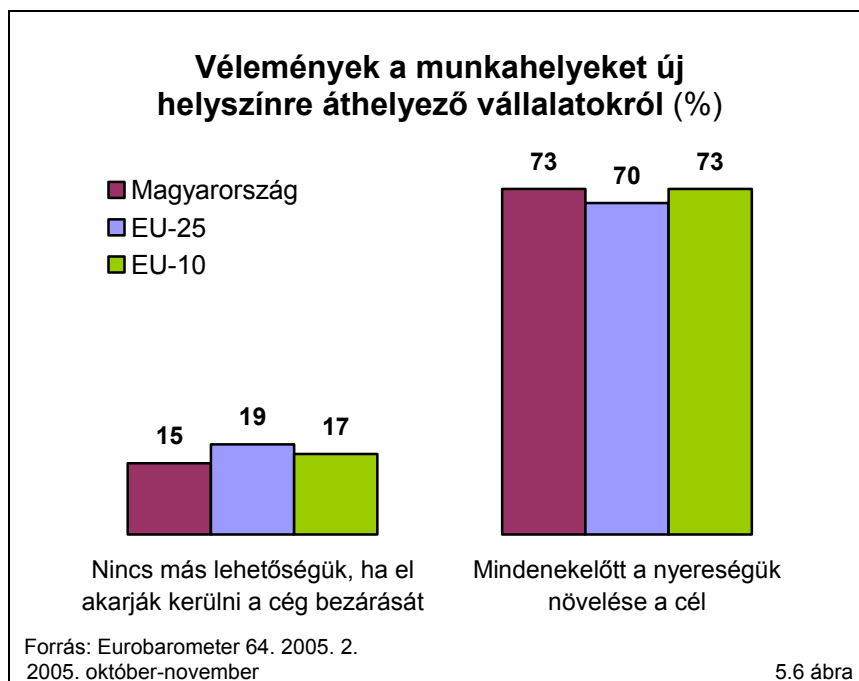
A magyar és az uniós vélemények is megegyeznek abban, hogy az egyik legfontosabb fejlesztési prioritás az EU gazdaságában az oktatás és szakképzés javítása. Ezt az uniós megítélésben a kutatásba és innovációba történő befektetés követi, míg csekély eltéréssel ugyan, de a magyaroknál már a cégalapítás könnyítése került a második helyre.

Az uniós átlagot 10 százalékponttal meghaladja azon magyarok aránya, akik szerint a közlekedési infrastruktúrába több befektetés szükséges (29%). Míg a munkaidő törvényes hosszának növelése a 25 tagállam átlagát tekintve 11% szerint prioritás, a magyar megkérdezetteknel ez az arány mindössze 3%. Ezt a kérdést a legtöbben Portugáliában tartják prioritásnak (22%), Franciaország a második helyre került (20%).

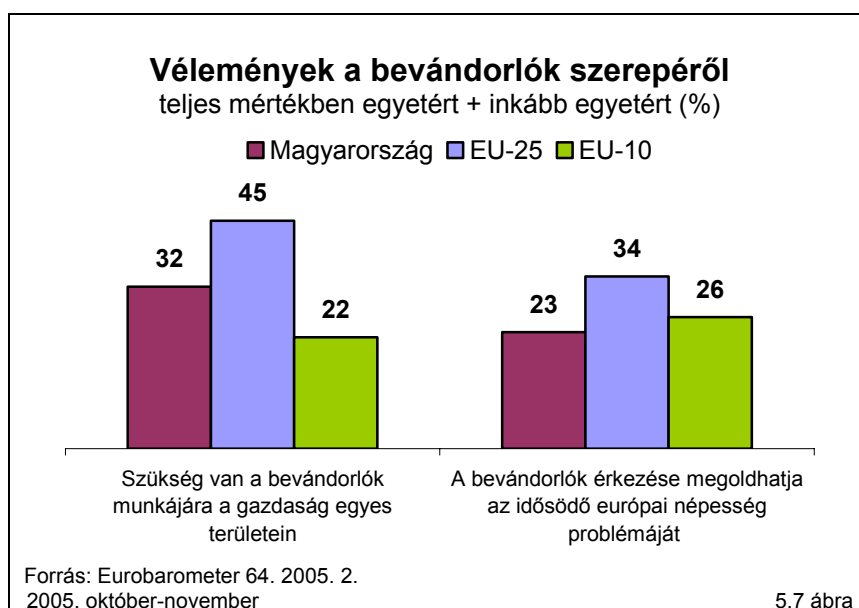
5.3 Egyes gazdasági problémák megítélése

Fontos kérdéssé vált az EU számára a vállalatok munkahelyeinek áthelyezése olyan területekre, ahol jóval olcsóbban találnak munkaerőt. Az ilyen vállalatok megítélésében gyakorlatilag alig van különbség a magyar megkérdezettek és az uniós megkérdezettek átlaga között.

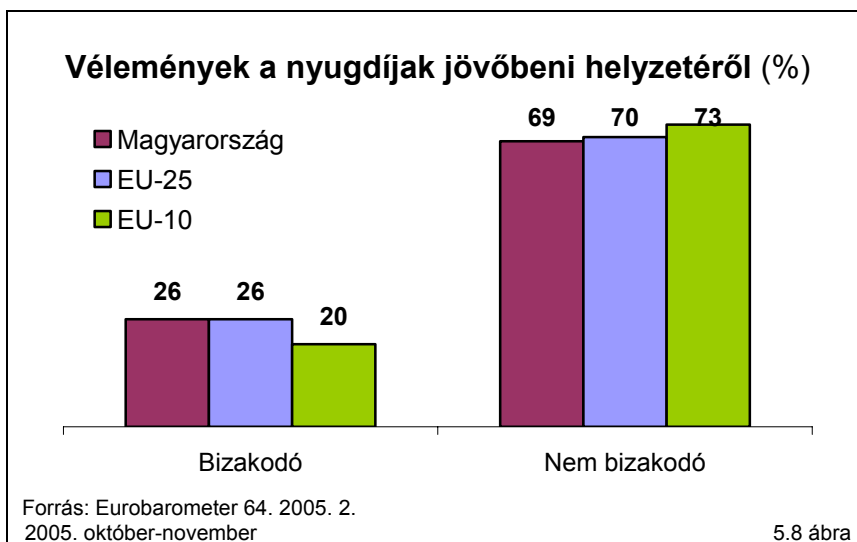

A magyarországi megkérdezettek mindössze 15%-a megértő a munkahelyeket új helyszínekre áthelyező vállalatokkal szemben. Összesen 73% gondolja azt, hogy az ilyen vállalatok szemében mindenekelőtt a nyereség növelése a cél döntésük meghozatalakor.

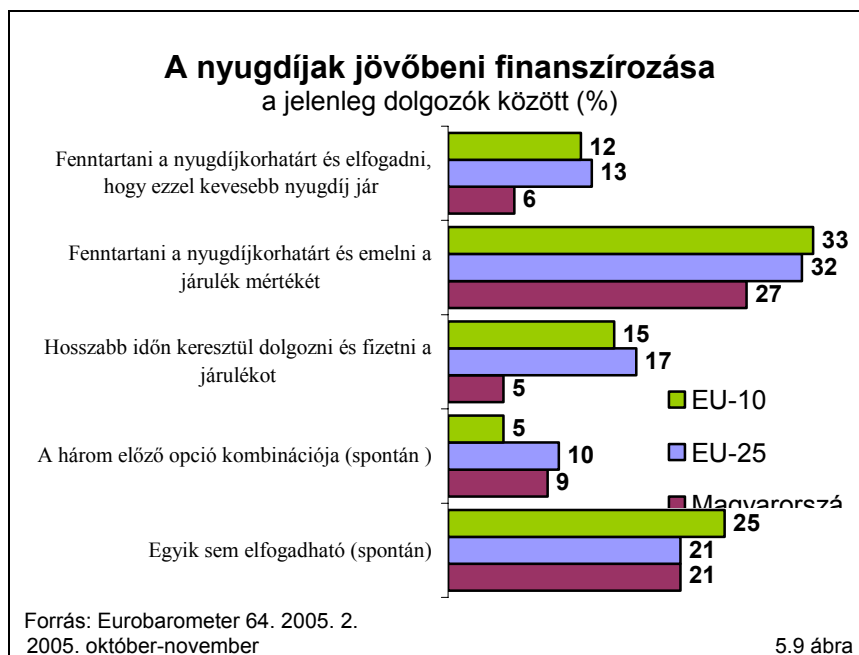
A bevándorlók gazdasági szerepét az uniós átlag pozitívabban ítéli meg, mint a magyar megkérdezettek, vagy az újonnan csatlakozott 10 tagország lakói, annak ellenére, hogy Magyarországon kevés a bevándorló, és azok többsége is határon túli magyar. A magyarok mindössze 32%-a szerint van szükség a bevándorlók munkájára, és 23% véli úgy, hogy a bevándorlás hasznos lehet az öregedő népesség által okozott problémák megoldásában.

A nyugdíjak jövőbeni helyzetének megítélésakor a magyar megkérdezettek véleménye szinte megegyezik az EU átlaggal: mintegy 2/3 részük nem bizakodó. Foglalkozási csoportokat tekintve a legnagyobb arányban az egyéb szellemi munkát végzők bizakodók (35%), és a vállalkozók (84%) és menedzserek (82%) között található a legnagyobb arányban nem bizakodók.

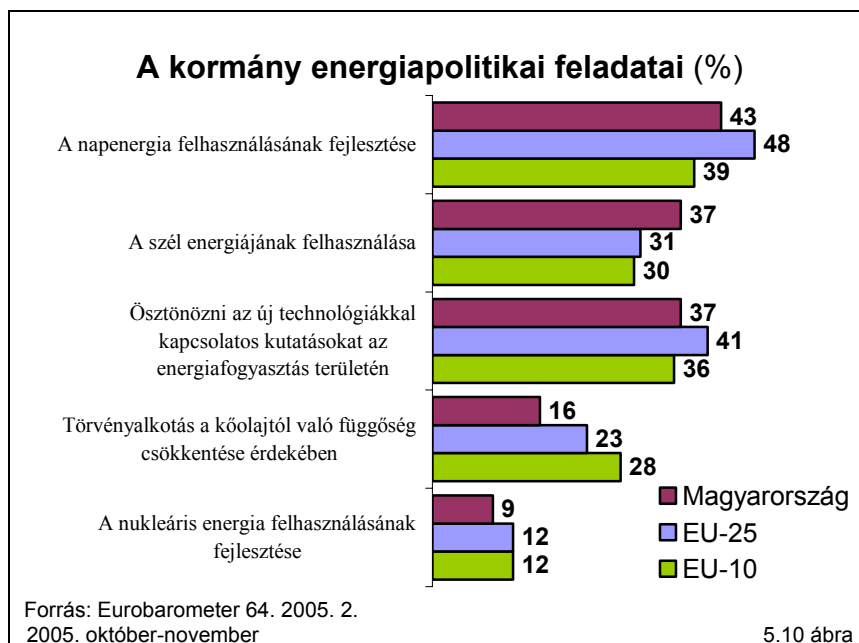
A nyugdíjak jövőbeni finanszírozását hasonlóan oldanák meg átlagukat tekintve az EU tagországok és a legutóbb csatlakozott 10 tagország. A legtöbb fenntartanak a jelenlegi nyugdíjkorhatárokat és emelnék a járulék mértékét, tehát hajlandóak lennének többet fizetni a korhatárok megtartásáért. Jóval alacsonyabb azok aránya, akik kevesebb nyugdíjjal is kiegyeznének a korhatárok megtartása mellett, illetve akik készek hosszabb időn keresztül dolgozni és járulékot fizetni. A magyarok között ez utóbbi megoldást elfogadók aránya a legalacsonyabb, mindössze 5%. Érdekes módon korcsoportok szerinti bontásban nem mutat jelentős eltéréseket a válaszadók véleménye.

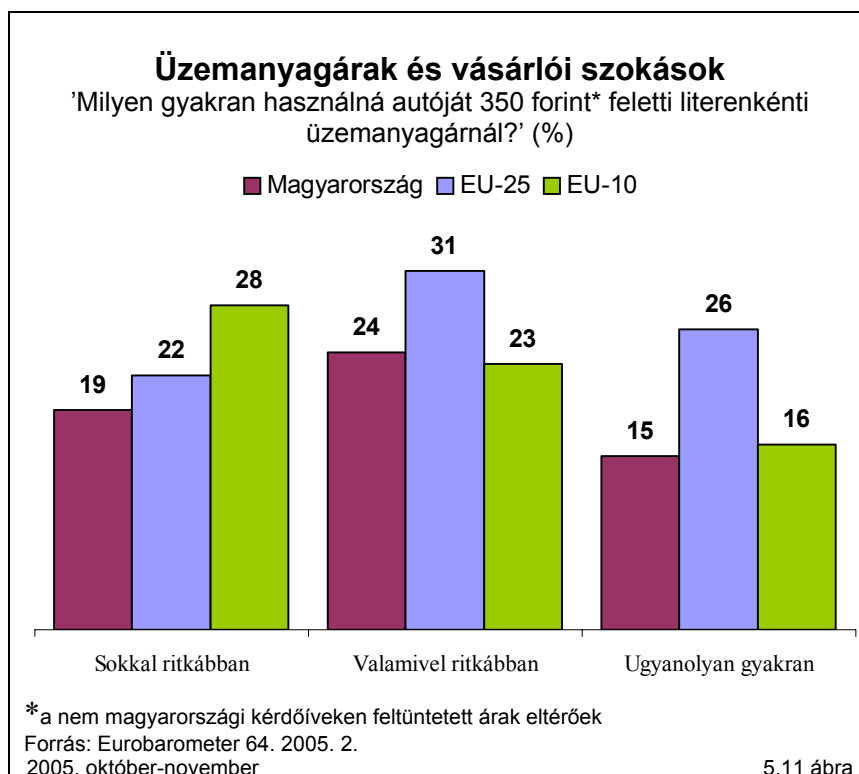
Energiaárak

A magyarok 43% úgy gondolja, hogy a napenergia felhasználásának fejlesztése a kormány fontos energiapolitikai feladata. Ezt a szélenergia felhasználása és az új technológiákkal kapcsolatos kutatások ösztönzése követi, mindkettőt 37% említette. A kőolajtól való függőséget mindössze 16% szerint kellene törvényalkotás segítségével csökkenteni, és ennél is alacsonyabb, csupán 9% szerint kell a nukleáris energia felhasználását fejleszteni.

Az EU tagállamok és az újonnan csatlakozott tagországok megítélésénél hasonló sorrend alakult ki, azzal a különbséggel, hogy az új technológiákkal kapcsolatos kutatások ösztönzése megelőzte a szélenergia felhasználásának növelését.

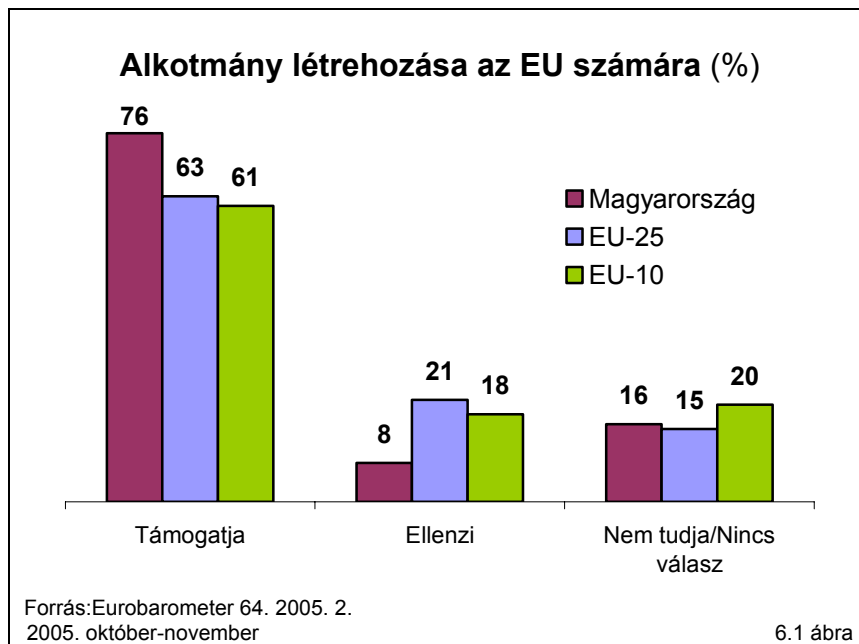

Az üzemanyag árának változása eltérően befolyásolná a magyarok és a teljes EU lakosság autóhasználati szokását. Jelentősebb emelés esetén a magyarok mindössze 15%-a használná ugyanolyan gyakran az autóját, az uniós átlag 26%. Hasonlóan alakul az autójukat sokkal ritkábban használók aránya, ez 19% a magyaroknál, és 22% az uniós átlag.

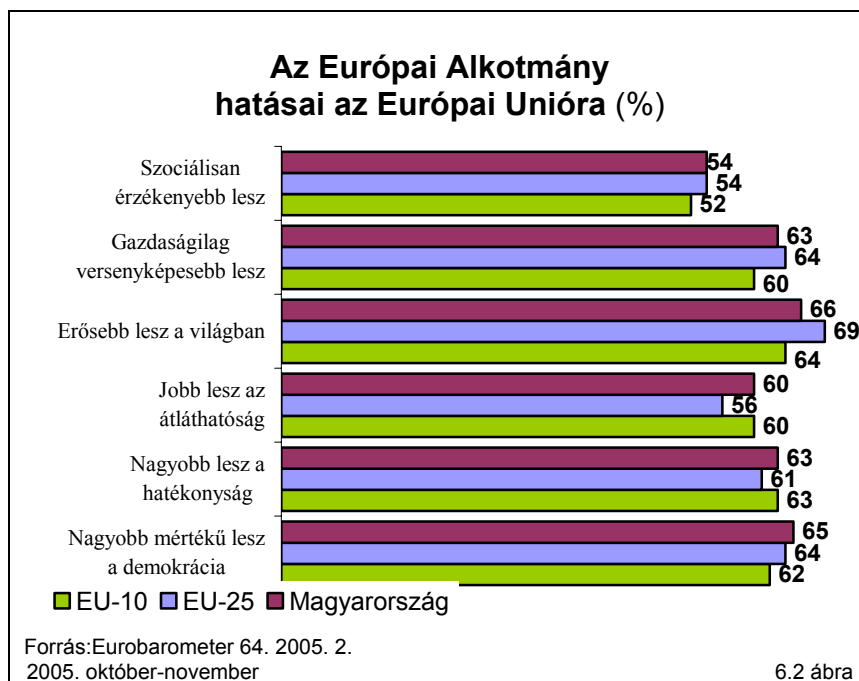

6. Az Európai Alkotmány

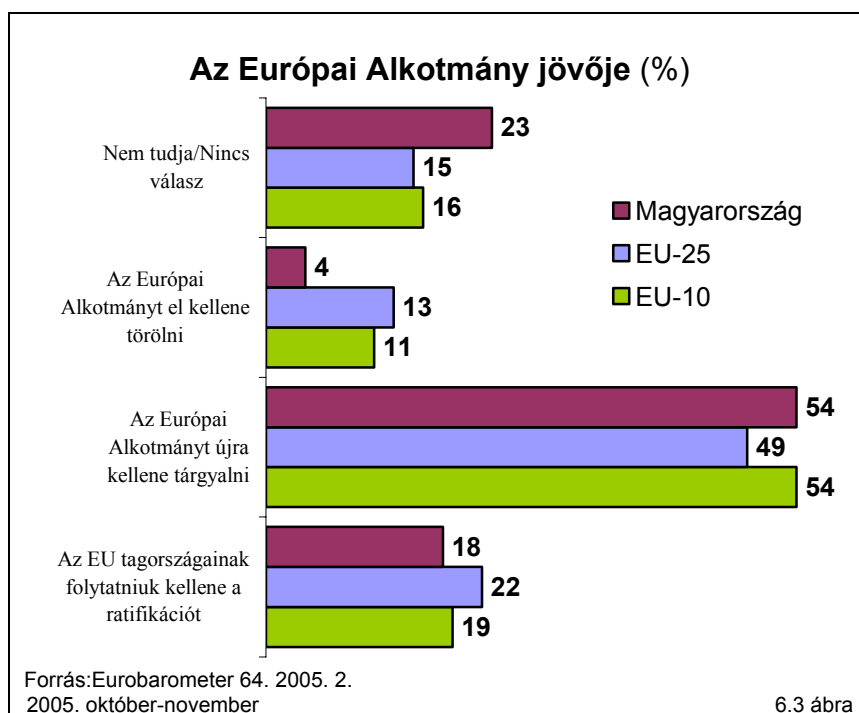
Az Eurobarometer 2005 őszi felmérése szerint Magyarországon az EU átlagát meghaladja az Európai Unió Alkotmányának támogatottsága, a tagországok közül hazánkat csak Belgium előzi meg, ahol 77% az Európai Alkotmány támogatottsága. Ez Svédországban a legalacsonyabb, mindössze 44%-os.

Alig mutatkozik eltérés a magyar és az átlag uniós válaszok között annak megítélésében, hogy milyen hatást gyakorolhat az Európai Alkotmány az Unióra. Nemcsak az országok között, de a lehetséges hatások között is kicsi a különbség, csak azt tartják a többenél valamivel kevesebben valószínűnek, hogy az Alkotmány hatására szociálisan érzékenyebbé válik az Unió.

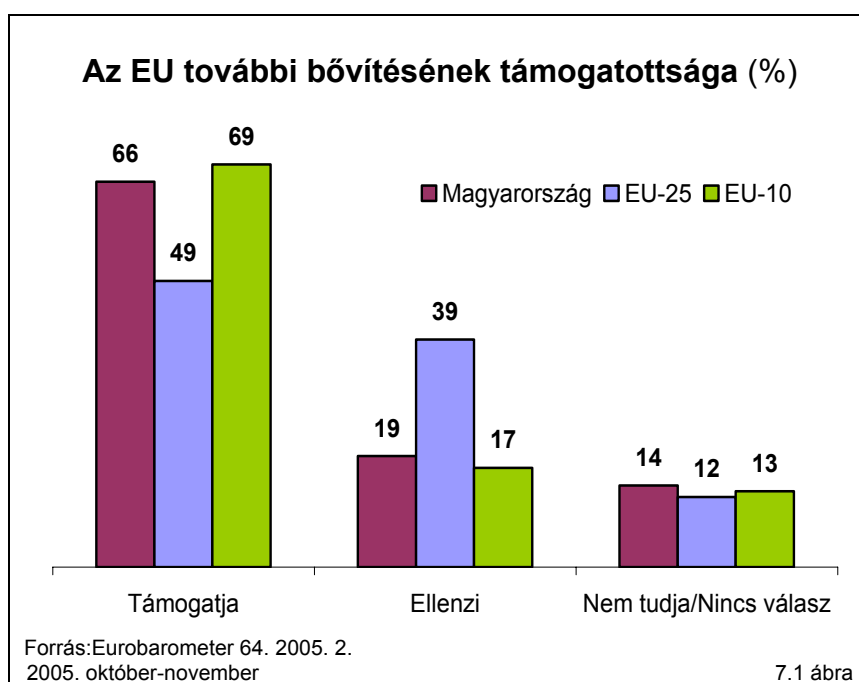
Az Eurobarometer feltette azt a kérdést is, hogyan vélekedik a megkérdezett azután, hogy 13 ország ratifikálta az Európai Alkotmányt és Franciaország, illetve Hollandia nemmel szavazott. A magyarok 54%-a szerint újra kellene tárgyalni az Alkotmányt, 18% szerint folytatni kell a ratifikációt, míg mindössze 4% volt azok aránya, akik eltörölnék az Európai Alkotmányt. Ez utóbbi érték a tagállamok átlagában 13% volt.

7. Az Európai Unió további bővítése

Az uniós tagság elnyerése után, 2004 tavasza és 2004 ősz között 9 százalékponttal csökkent Magyarországon az új tagállamok felvételét támogatók aránya, majd enyhe növekedés után 66% volt 2005 tavaszán, és ehhez képest nem változott 2005 őszre sem. Bár korábban erős növekedést mutatott az ellenzők aránya, 2005 tavasza után ez valamelyest csökkent, és 19%-on áll 2005 őszén.

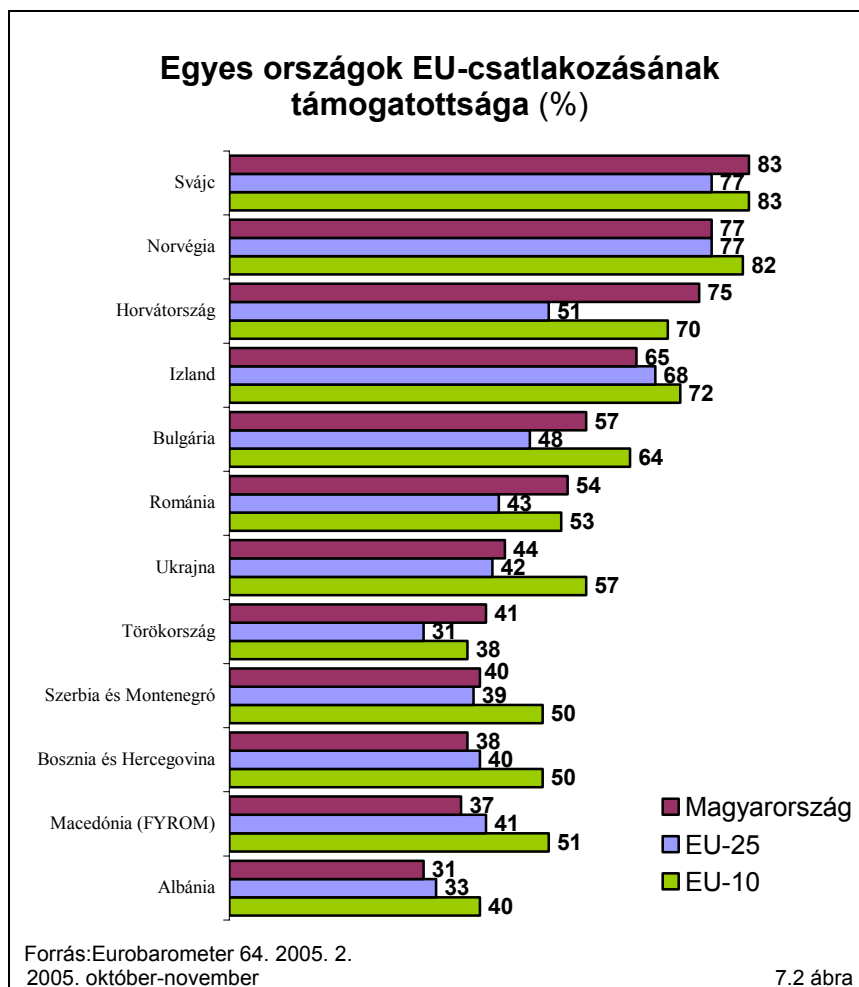
Az EU összes tagállamának átlagát tekintve 49% a bővítést támogatók aránya, és ettől mindössze 10 százalékponttal marad el a további bővítést ellenzők aránya.

Az újabb tagok felvételének támogatása Magyarországon a legfiatalabb, 15–24 közötti korosztálynál a legmagasabb (73%), a bővítést ellenzők a 40–54 évesek között vannak a legtöbben (21%). A diákok a leginkább nyitottak az újabb tagfelvétel irányába, 79%-uk van mellette, őket a menedzserek követik 77%-kal. Az egyéb szellemi foglalkozásúak 28%-a ellenzi a bővítést, a háztartásbeliek 25%-a és a munkanélküliek 24%-a gondolkodik hasonlóan.

7.1 Egyes országok csatlakozásának támogatottsága

Mind a magyarok, mind az uniós állampolgárok összessége Svájcot, Norvégiát és Izlandot látná legszívesebben az EU új tagjai között, bár egyik ország sem tervezi, hogy csatlakozási tárgyalásokat indítana. Horvátország megítélésében már jelentős eltérések mutatkoznak, a magyarok 75%-a és az újonnan csatlakozott országok lakóinak 70%-a támogatná tagságát, de a 25 tagország lakói átlagban kevésbé lelkesek, mindössze 51% látná szívesen az EU-ban.

7.2 Vélemények Törökország csatlakozásáról

Törökország csatlakozásának támogatottsága 10 százalékponttal haladja meg az EU átlagát a magyarok körében (41%), de 10 százalékpontot csökkent a 2005 tavasszal mért sinthez képest. Az uniós átlagnál nagyobb arányban gondolják a magyarok, hogy Törökország földrajzi és történelmi szempontból részben Európához tartozik, viszont nálunk alacsonyabb azok aránya, akik szerint az ország csatlakozása megerősítené a térség biztonságát.

Vélemények Törökország EU-csatlakozásáról (%)				
	Magyarország		EU-25	
	Egyetért	Nem ért egyet	Egyetért	Nem ért egyet
Törökország földrajzi szempontból részben Európához tartozik	69	22	54	35
Törökország történelmileg részben Európához tartozik	69	22	40	45
Törökország EU-csatlakozása megerősítené a térségben a biztonságot	31	49	35	48
Törökország EU-csatlakozása elősegítené az európai és muzulmán értékek kölcsönös megértését	39	41	38	47
Törökország és az EU tagállamai közötti kulturális különbségek túl nagyok ahhoz, hogy a csatlakozás létrejöhessen	48	34	55	31
Törökország csatlakozása elősegítené az előregedő európai népesség megifjodását	25	56	29	50
Törökország csatlakozása azt a kockázatot hordozza, hogy megindulna a bevándorlás az EU fejlettebb tagországai felé	64	23	63	23
Ahhoz, hogy Törökország körülbelül 10 éven belül csatlakozhasson az EU-hoz, következetesen tiszteletben kellene tartania az emberi jogokat	80	6	83	7
Ahhoz, hogy Törökország körülbelül 10 éven belül csatlakozhasson az EU-hoz, jelentősen javítania kellene a gazdasági helyzetén	75	7	76	10

A magyarok 48%-a és az uniós állampolgárok 55%-a úgy gondolja, hogy Törökország és az EU kulturális különbségei a csatlakozás útjában állnak. Szinte egyetértés mutatkozik abban, hogy Törökország csatlakozása a fejlettebb országok felé történő bevándorlás megindulásával járna, és hogy Törökországnak a csatlakozás érdekében jelentősen javítania kell gazdasági helyzetén.

Mind az uniós átlagot, mind a magyar megkérdezetteket tekintve rendkívül magas, 83% és 80% a megfelelő sorrendben azok aránya, akik szerint a csatlakozás érdekében Törökországnak következetesen tiszteletben kell tartania az emberi jogokat.

Összefoglalás

Az Eurobarometer felmérései szerint a magyarok között növekszik azok aránya, akik elégedettek élethelyzetükkel, és a jelek szerint egyre többen remélik, hogy helyzetük középtávon tovább javul.

Magyarországon azonban továbbra is sokkal kevesebben vallják magukat elégedettnek, mint a többi tagállamban átlagosan, és míg az EU-tagországokban csak minden ötödik polgár elégedetlen a helyzetével, nálunk majd minden második.

Az EU-tagság hazai támogatottsága tovább csökkent, és stagnáló, de magas a tagsággal kapcsolatban semleges választ adók vagy bizonytalanok aránya a megkérdezettek között. Ebben minden bizonnyal jelentős szerepet játszottak a még 2005 végén is elhúzódó viták az Európai Alkotmányról és az új tagállamok támogatási rendszerét is jelentősen befolyásoló következő uniós költségvetésről.

A magyarok többsége még mindig a munkanélküliséget tartja Magyarország legnagyobb problémájának, ezt a területet minden második válaszadó jelölte meg legfontosabb problémaként. A második legfontosabb probléma a magyar válaszadók szerint a gazdaság helyzete, ezt az egészségügy, az infláció és a bűnözés követte.

Az intézmények közül a magyarok legnagyobb arányban az Európai Unióban bíznak, amelyet a rendőrség és a jótékonyági szervezetek követik a leghitelesebbnek tartott intézmények listáján. Ezeket követi az ENSZ, majd a nemzeti hadsereg és a vallási szervezetek következnek.

Bár az EU 25 tagállamának átlaga felett van azok aránya, akik bíznak az Európai Unióban, közben a támogatottság és a tagság pozitív megítélése jóval az átlag alatt marad. A válaszadók 39% gondolja úgy, hogy a tagság jó dolog. Hasonlóan alacsony szintet mutatott ki az Eurobarometer Svédországban is, ennél kevesebben csak Finnországban, Lettorságban, az Egyesült Királyságban és Ausztriában támogatják országuk tagságát.

2005 őszén a gazdák nehézségei kerültek a tagsággal kapcsolatos félelmek listájának élére Magyarországon, 80%-os eredménnyel. Az európai uniós tagsággal kapcsolatos félelmeknél a megkérdezettek 75%-a jelölte meg még a munkahelyek elvesztését, illetve azok más tagországokba történő áthelyezését.

A magyarok 20%-a vallotta 2005 őszén, hogy gyakran tekint magára európaiként is, nemcsak magyarként, míg a 25 tagország lakóinak 17%-a állítja, hogy nemzetisége mellett gyakran európainak is érzi magát.

A többi uniós polgárhoz hasonlóan a magyarok is Svájcot, Norvégiát és Izlandot látnák legszívesebben az EU új tagjai között. Horvátország megítélésében már jelentős eltérések mutatkoznak, a magyarok 75%-a támogatná tagságát, de a 25 tagország lakói átlagban kevésbé lelkesek, mindössze 51% látná szívesen az EU-ban.

Technikai információk

Az EB 64-es számú Eurobarometer vizsgálat 2005. október 11-e és november 15-e között zajlott a Taylor Nelson Sofres és az EOS Gallup Europe alkotta TNS Opinion & Social konzorcium koordinálásával, az Európai Bizottság Sajtó és Kommunikációs Főbiztossága megbízásából.

Az Eurobarometer Special « STANDARD » vizsgálat a 64.2 hullám része és az összes EU tagországban a 15 éves és idősebb lakosság körében végzik. A kutatást 2 csatlakozó országban (Romániában és Bulgáriában), 2 tagjelölt országban (Horvátországban és Törökországban), valamint Ciprus északi területén is elvégezték. Ezekben az országokban a vizsgálat azokra terjed ki, akik az ország állampolgárai, illetve akik az országokban lakhellyel rendelkező EU polgárok, és megfelelő szinten beszélnek az ország nyelvét ahhoz, hogy válaszoljanak a kérdőív kérdéseire. Az országos minták mindegyike többlépcsős, random (valószínűségi) mintavételen alapul. Minden egyes országban bizonyos számú elsődleges mintavételi pontot választanak, arányosan a népesség nagyságához (a megfelelő országos lefedettség biztosítása érdekében) és sűrűségéhez.

A mintavételi pontokat szisztematikusan választják az adminisztratív régiókban, miután ezeken belül település-szerkezet szerinti csoportokat képeznek. Így ezek a résztvevő országok teljes területét reprezentálják az EUROSTAT NUTS 2 (vagy annak megfelelő) régiók szerint, és a megfelelő populáció nagyvárosi, városias és falusias területek szerinti megoszlásának megfelelően. Minden kiválasztott mintavételi pontban egy címet véletlenszerűen kiválasztva minden N-edik címet választották a mintába a véletlen séta szabályainak megfelelően. Minden háztartásban egy kérdezettet választottak ki véletlen eljárással.

Minden interjú személyesen, a válaszadók otthonában készült az adott nemzeti nyelven. Az adatok felvételét illetően a CAPI (Computer Assisted Personal Interview) módszerét alkalmazták, ahol ez technikailag kivitelezhető volt.

Rövidítés	Ország	Terepmunka	Mintanagyság	A terepmunka kezdete és vége	Népesség (15+)
HU	Magyarország	TNS Hungary	1000	2005. október 18. – november 6.	8503379

Minden egyes országban elvégezték a minta és az alapsokaság összehasonlítását, ahol az alapsokaság jellemzőit a nemzeti vagy európai statisztikai forrásokból merítették. Ennek alapján minden egyes országban megtörtént a minta súlyozása, marginális és intercelluláris súlyok alkalmazásával. Minden országban a következő jellemzők kerültek be az iterációs folyamatba: nem, kor, NUTS2 régió és településméret. A nemzetközi súlyok kialakításához (pl. EU-25 átlagok) a TNS Opinion & Social nemzeti statisztikai hivatalok illetve az EUROSTAT által közzétett népességi adatokat használta fel. Emlékeztetjük az olvasókat, hogy a kutatás eredményei becslések, amelyek pontossága – amennyiben a mintavétel megfelelően történt – a mintanagyságtól, és a megfigyel százalékos aránytól függ. A körülbelül 1000 interjú minták esetén, mint amilyen a magyar is volt, a valós százalékok a következő megbízhatósági határok közé esnek:

Megfigyelt százalékok	10% vagy 90%	20% vagy 80%	30% vagy 70%	40% vagy 60%	50%
Konfidencia-intervallumok	± 1.9%	± 2.5%	± 2.7%	± 3.0%	± 3.1%